

KAMNIŠKI

TEKSTILEC

Svilanit

letnik XXIV · leto 1986 · številka 5-6

GA BOMO BERAČA OBLEKLI
IN OBULI ALI PRODALI?

DISCIPLINSKA IN ODŠKODNINSKA
ODGOVORNOST

SINDIKALNI MAJ

Vsebina:

Osrednja tema:

Ga bomo berača oblekli in
obuli ali prodali 1

Proizvodna dogajanja:

Novo saško snovalo HACOBA USK
ELEKTRONIK že obratuje 8
Po dolgem času spet dogodek 9

Iz uradnih listov za življenje:

Disciplinska in odškodninska
odgovornost 9

Inovacije vtkati
v proizvodni proces 11

Iz dela DPO in društev:

Srebrni znak sindikata 12

Zavest preprečuje nesreče 12

Še več vaje in dela 13

Z gasilskim konjičkom
od Kamnika do Krškega 13

Jugoslavija mladih
v malem 14

Sindikalni maj 15

Potreben bo predvsem
velik delovni elan 17

Dovolj sonca za vse 18

Namesto športnih novic ...

Novica in pol iz življenja
športnega vodje 20

Da bi zapolnili luknjo 21

Bodica

Mrežice pa ni in ni ... 22

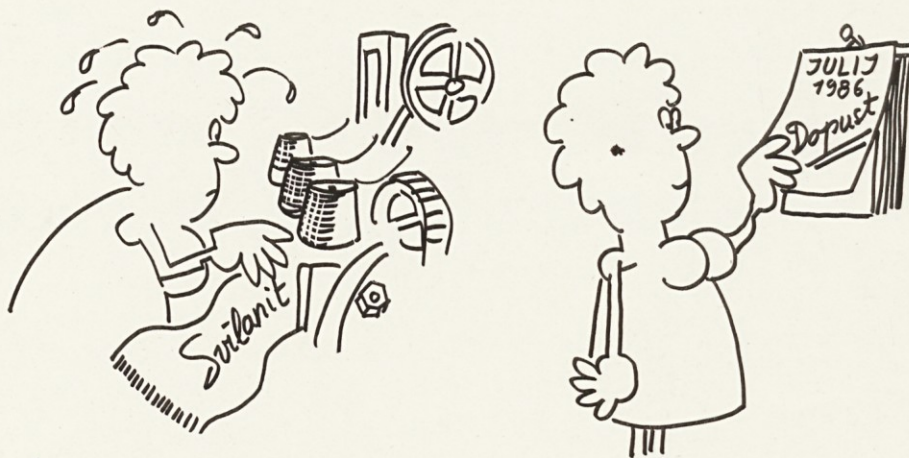
Kdaj kolesarnica? 23

Iskrica

Svilanit smo ozaljšali 23

Prvomajsko dopoldne 24

Ju-hu-hu, počitnice so tu!

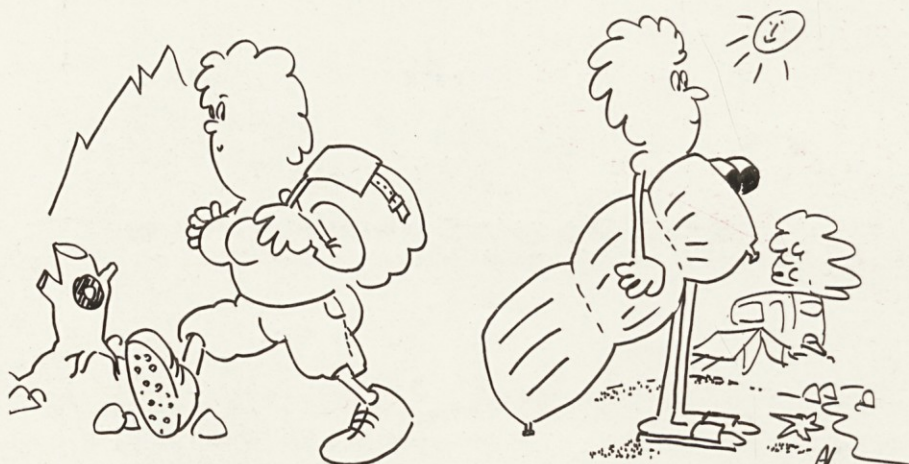

SMO CELO LETO SE PODILI,
BRISAČ, KRAVAT ŠE VEČ KOT VEČ SMO NAREDILI,
SMO PLAŠČEV MNOGO ZAROBILI,
NA KUPE SMO PAPIRJEV PRELOŽILI,
ZA PRIDNOST SMO DOPUST SI PRISLUŽILI!

NA MORJE, V HRIBE BOMO JO MAHNILI,
SKRBI IN DELO DOMA BOMO PUSTILI,
SE SEBI IN DRUŽINI POSVETILI!

A PAZIMO, DA NE BOMO GA PREVEČ LOMILI,
SE S HRANO, VINCEM PRENAPOLNILI,
Z DELOM TEŽKIM OBREMENILI
IN SE TAKO NA DELO ŠE BOLJ UTRUJENI VRNILI!

ZATOREJ, SPOČIJMO SI ROKE,
OHLADIMO SI GLAVE,
VENDAR PO PAMETI, SE VE!

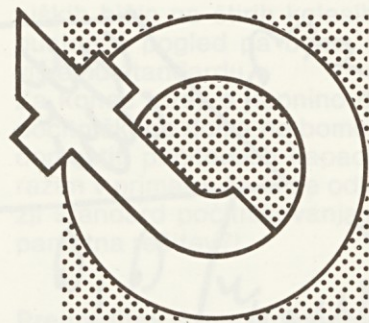
»KAMNIŠKI TEKSTILEC«
Letnik XXIV. št. 5 – 6 1986
Glasilo delovne organizacije
»SVILANIT« Kamnik

Glasilo urejuje uredniški odbor

Anka Hubad, Anton Jerman, Janez Kimovec,
Marinka Gomiršek, Marinka Pinterič
Odgovorna urednica: Mija Senožetnik
Tehnični urednik: Ivana Skamen in
Andrej Verbič

Naklada: 900 izvodov
Grafična izvedba: Franjo Jereb – Idrija

GA BOMO BERAČA OBLEKLI IN OBULI ALI PRODALI?

Osrednja tema

Počitnice, počitnice, počitnice... ČUDOVITE, dolgo pričakovane in vroče željene! Počitnice, počitnice, počitnice... ČUDOVITO ZASOLJENE! Pa kaj bi tarnali o cenah, bolela nas bo glava, pa še veselje do sladoleda bi se utegnilo stopiti. Zato kar pozabimo nanje in si za spremembo vsaj deset dni v letu privoščimo kakšno počitniško neumnost več.

Pa kako šment naj pozabimo na to? Tako bi me utegnili vprašati, jaz pa bi vam kar brž postregla z odgovorom: vsi, ki ste se odločili za letovanje v počitniških objektih naše delovne organizacije in ki ste imeli še to srečo, da smo vas »obesili« na velike bele pole papirja, kjer so razporejeni počitnikarji Svilanita, boste lahko letovali kar ugodno, saj smo k počitniškim cenam na morju dodali kar precej denarcev, ki smo jih vzeli iz tistega predalčka, kamor smo namenili sredstva za počitnice delavcev Svilanita. Seveda večina Svilanitovih delavcev za ta predalček ve (kako tudi ne, saj je vsak izmed nas nekaj malega prispeval vanj), zato ni čudno, da je naše zanimanje za letovanje v tovarniških objektih vsako leto večje. Regresirano letovanje prenekateri družini odpira vrata soncu in morju naproti, katera bi sicer ostala zaprta.

Ko se pogovarjamo o tem našem »predalniku skupnih želja in potreb«, ali kot se strokovno imenuje sklad skupne porabe, ne moremo mimo ugotovitev, ki nas žulijo. Če odpremo tisti predalnik, v katerem so sredstva za regresiranje počitnic, nam namreč postane jasno, da se sredstva iz njega zelo različno namenjajo za posamezne počitniške objekte. Največ sredstev gre vsako leto za »počitnice« na Rabu, še posebno veliko nam jih »požira« vzdrževanje počitniškega doma. Kupljen pred leti je znova in znova potreben prenove, a zakrpan kot revež nam bo pobral še veliko sredstev, če bomo hoteli imeti nekoč prikupen počitniški domek.

Revež gor ali dol, tudi takšen kot je, vsako leto pridobiva na popularnosti. Tako luštno nam je za deset dni se prepustiti skrbnim rokam osebja na Rabu, ki nemalokrat nudi več, kot je treba.

Kako naj se torej odločimo o nadaljnji usodi počitniškega doma? Ga, berača, solidno preobleči in nameniti vanj še veliko predalčkov denarja in tako razveseliti vse, ki radi letujejo

na Rabu? Ali bomo ta sredstva koristno trošili za prenovo doma, če vemo, da v letu dni letuje tam približno 45 delavcev z družinami? Ali pa se bomo rajši odločili za cenejšo obliko letovanja s sredstvi, ki bi jih pridobili z morebitno prodajo doma? Nam dva meseca vročih dni pravzaprav upravičita deset »mrtvih« in polovico sredstev, ki jih vzamemo iz počitniškega predalčka za stroške letovanja na Rabu?!

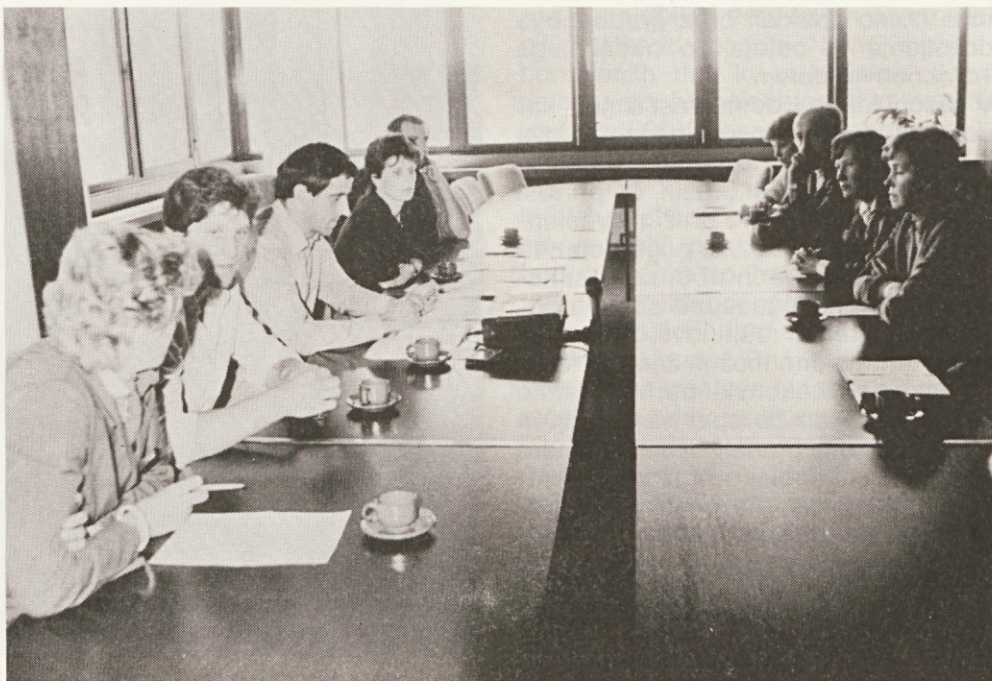
To so bila vprašanja, na katera smo želeli najti odgovor. Zato so bila to tudi vroča tema razgovora, na katerem smo se zbrali nekega junjskega dne pametne glave iz vseh Svilanitovih vetrov: **Jožica Jeglič**, predsednica Komisije za družbeni standard, **Inka Wiegeler**, dolgoletna članica komisije in ena izmed tistih, ki jih vedno znova »poslušajo« – dobro in slabo o počitniškem domu na Rabu, **Marjan Gladek**, **Zdenka Rijavec** in **Bine Pirš**, skrbnik doma in tisti, ki se trudi, kar se zakrpati da, **Jože Nograšek**, predsednik

KOOS – glas delovnega ljudstva in seveda, tudi brez nas ni šlo: **Bogo Wiegeler**, ki pozna vse ovinke tja do Raba in nazaj bolje od domačih in je led za okroglo mizo prebil in jo vodil, **Lojze Jerman**, ki se z organizacijo počitniškega letovanja srečuje v živo in **Ivana Skamen**, ki sem poleg ostalih ceremonij in počitniških zadreg ta razgovor tudi zapisala. Za vas, seveda.

Za začetek, drobtinice o počitniškem domu na Rabu

Od tistega razgovora o polnjenju in praznjenju predalnika počitniških želja in potreb je minilo že dobro leto. A nanj nismo pozabili; nismo mogli kar tako mimo črnih števil na belem papirju, ki so nas takrat prvič, naravnost v oči zbudile in nam povedale, da počitniški dom na Rabu ni rajski samo zaradi užitkov počitnikovanja, ampak rajski tudi zaradi visokih stroškov, ki segajo tja do raja nad oblaki (če seveda tam sploh je in ni še višji).

Pa smo stisnili glave delavci v splošno kadrovske službi skupaj, zbrali nekaj podatkov – »črnih« in »belih« skupaj, nekaj podatkov še »ukradli« iz fina-

Zbrani iz vseh Svilanitovih vetrov

nčne službe in jih postregli našim sogovornikom za okroglo mizo. Seveda vse z namenom, da bi se lažje in pravilno odločili o usodi našega počitniškega doma.

Zdaj pa kar k stvari:

Počitniški dom na otoku Rabu je oddaljen le nekaj sto kilometrov od Kamnika, ali natančneje 250 kilometrov in predstavlja naše najbolj oddaljeno letovišče. Pa ne le to: oddaljen je le nekaj korakov od obale v Barbatu. Če imamo korak dolg pol metra, bi jih našli do morja le šestdeset. Barbat je najbolj zelen predel otoka in ima odlično klimo. V primerjavi z obmorskimi mesti na celini ima stabilnejše vreme in večje število sončnih dni. Dom smo kupili od zasebnega lastnika, torej je bil stanovanjska hiša, kasneje preurejena in adaptirana za letovanje družin naših delavcev. Ob domu je urejeno parkirišče in v času sezone urejeno bivanje in prehrana. Do sedaj torej o počitniškem domu vse najlepše. Jedilnico bomo prizidali brez gradbenega dovoljenja in ostaja do nadaljnega »drobcen« problem.

V sezoni letuje v domu šest izmen, kar pomeni, da je dom izkoriščen le dva meseca na leto. V izmeni, ki traja deset dni, letuje osem družin, če pri tem računamo, da sta dve družini dvehlanski (dve majhni sobici s pogradom), tri družine tričlanske in tri družine štiričlanske. Problem zasedbe sobic s pogradom je težko rešiti: dva člana družine sta navadno mož in žena in le če sta skladen zakonski par, se lahko dogovorita, kdo bo spal na zgornji in kdo na spodnji postelji. Komisija mora paziti, da v ti sobici ne razporedi mladoporočencev... Za goste v počitniškem domu skrbi ekipa štirih delavcev, ki po pridnosti kar tekmujejo med seboj v veliko zadovoljstvo delavcev, dober gospodar pa bo kar hitro izračunal, da rentabilnost poslovanja doma zardi majhnega števila gostov ni najboljša.

Stroški vzdrževanja počitniškega doma so v primerjavi z ostalimi počitniškimi enotami Svilanita bistveno večji. Toliko o počitniškem domu tudi z druge plati, manj lepe!

Dileme o prodaji doma oziroma ureditvi doma v drugačne oblike počitnikovanja so torej na mestu!

Še vedno niste prepričani o tem? Prav, vam bomo pa postregli še s številkami: Stroški regresiranja delavca in njegove družine so zelo različni, v odvisnosti od kraja letovanja. Za letovanje na Rabu gre iz tistega predalčka za regresiranje počitnikovanja kar 57.900 din za desetdnevni počitek, za dopust v Novigradu smo lani, ko smo prenavljali hišice primaknili družini za teden dni počitka 33.000 din, v Umagu, kjer je organizirana prehrana v po-

čitniškem domu Induplati, prenočišče pa seveda ne posebno luksuzna v prikolicah, smo odšteli 10.000 din, za desetdnevno bivanje v prikolicah v ostalih krajih, kjer delavci sami skrbijo za bolj ali manj polne želodce, pa je bil regres minimalen od 4000 do 8000 din. Ampak te številke so stare leto dni, zato si jih moramo ob prebiranju podvojiti, pa bomo dobili približno sliko regresiranja za letošnje leto. Številke ne lažejo in nam pravzaprav odpirajo oči, katero počitnikovanje je najdražje.

Kako se bomo zdaj odločili?!

Odločiti se bomo morali med različnimi predlogi

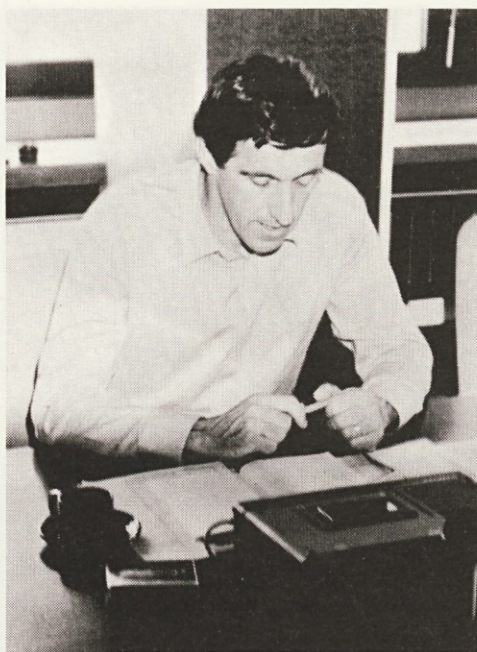
Prodaja doma in nadomestitev kapacitet

To je vsekakor ena od možnih rešitev, a če je prava...

Tako bi se lahko znebili skrbi o nadaljnji usodi doma; a ko smo v mislih preštevali denarce, ki bi jih s prodajo doma dobili, smo kar hitro ugotovili, da bi s kupnino lahko nadomestili le do ene polovice počitniških kapacitet doma. Ostalo polovico, ki bi jo s prodajo doma izgubili, bi morali nadomestiti postopoma; premostitveno pa bi jih zagotovili z zakupom počitniških objektov.

Pa razpredajmo misli o nadomestitvi »prodanih« kapacitet še naprej:

Ob morju se gibljejo **cene za kvad. meter** stanovanjske površine astronomsko visoko; če verjamete ali ne, za klasično garsonjero v izmeri 32 kvad. metrov bi morali odšteti kar staro milijardo, ampak takoj. Če bi hoteli nado-

To in ono o počitniškem domu je povedal »vodja« omizja

Ga bomo berača oblekli in obuli ali prodali?

mestiti počitniške kapacitete na Rabu, bi jih morali kupiti osem, seveda pa zraven sodijo še dodatni stroški opreme. Toliko denarja seveda za naš dom niti v sanjah ne bi dobili. Seveda pa bi nakup garsonjer popestril počitniško ponudbo (obmorski kraji, zdravilišča, gorski kraji).

Zelo mamljiva nadomestitev kapacitet je tudi **nabava montažnih tipskih hišic**, s katero bi tudi zelo popestrili počitniško paleto dopustovanja. Vendar nam je ta možnost težje dosegljiva zaradi pridobitve lokacij za postavitve. Tudi ta varianta ni poceni. Po zdaj veljavnih cenah bi stala okroglih 700 starih milijonov. Ena in ena je dve, sredsvo od prodaje počitniškega doma je premalo za nakup osmih hišic, pa še ne drobcen problem je: le kam bi jih postavili?!

Z nakupom počitniških prikolic ali kontejnerjev bi vprašanje nadomestitve počitniških kapacitet doma na Rabu rešili, saj stane zdaj prikolica približno 170 starih milijonov, približno trideset pa bi jih zapravili še za opremo. A s tem bi storili korak nazaj, saj bi ponudbo počitniškega standarda bistveno znižali. Ker pa v Svilanitu vedno glasno govorimo, da gremo s časom naprej, moramo seveda tudi na področju počitnikovanja delavcev storiti korak naprej: ponudimo pridnim delavcem najboljše, da bodo po vrnitvi s počitnikovanja zadovoljni in polni novih moči. Ne kuhamo si radi vsi sami, ne drenjamo se radi v dolgih vrstah v trgovinah in kar nas najbolj moti – ne hodimo radi lulat tako daleč. Zato bomo ostali za vse tiste, ki jih to ne moti, pri obstoječem številu počit-

niških hišic na štirih kolesih, naš dopustniški pogled pa bomo usmerili k višjemu standardu.

Za konec torej: s kupnino od prodaje počitniškega doma ne bomo mogli nadomestiti počitniških kapacitet doma, razen v primeru, če bi se odločili za nižji standard počitnikovanja. Bi bila to pametna rešitev?!

Preureditev doma v garsonjere

Na 200 kvad. metrih je možna ureditev osmih garsonjer, s tem, da se sedanja jedilnica preuredi v skupni prostor ter nadzida. Seveda pa tudi ta variantna rešitev ne bi bila poceni. Tisti, ki so s cenami na tekočem in se na take gradbene reči razumejo, pravijo, da bi ta trenutek potrebovali staro milijardo za prezidavo in opremo. Z ureditvijo garsonjer odpadejo stroški delovne skupine v času sezone, podaljša se možnost koriščenja objekta. A vsi, ki Barbat poznajo, vedo, da se lahko pohvali z eno samo, slabo založeno trgovino in bi morali naši dopustniki svoje hladilnike založiti z dobrotami iz mesta Rab, ki je sedem kilometrov oddaljen od Barbata. To bi lahko vplivalo na slabo razpoloženje dopustnikov, kar pa si najmanj želimo. Za adaptacijo doma bi potrebovali »žegn« občinskih mož na Rabu, ta pa sega prav do Reke in nazaj in po dosedanji praksi, bi se zadeva vlekla . . .

Dom obdržimo in ga uredimo!

Vabljava varianta, če smo seveda delavci Svilanita za to, da bomo še naprej pridno polnili predalček za počitnice, iz katerega bomo še v bodoče jemali denarce za počitnikovanje v domu. Če se bomo tako odločili, potem bomo morali v najkrajšem času seči še globlje v žep, da ga bomo uredili, kot se to spodobi. Nujno je potreben večjih del, ki bi našemu domu dala večjo funkcionalnost in seveda lepši izgled. Ko so nam strokovnjaki pripravljali približen plan del in izračun, so že kar na samem začetku nalleteli na težave: pri nakupu doma nismo pomislili na gradbeni načrt, zato tega tudi nimamo in bo za začetek potrebno izdelati posnetek stanja, ki nas bi po zdajšnjih cenah stal okoli 50 starih milijonov. Prvi nujni poseg v dom bi bila izdelava fasade, saj na več mestih že odstopa in smo jo lani le za silo zakrpal, da lepše izgleda. Nujno naslednje delo je ureditev jedilnice, saj obstoječa, »črno zgrajena« ni primerna za dopustnike; v stanju kot je, se v njej odlično počutijo male živali: miške, mrčes . . . Ko bomo dom tako na izgled lepo uredili, ga bomo še pokrili, čeprav sedanja plošča kar dobro drži, pa tudi toplotna izolacija pred leti nas je za silo rešila pred neprosto-

Soimenjaka sta enakih misli: Ponudimo delavcem VEČ in BOLJE

nim »kopanjem« v sobah. Ko smo vse stroške za dela sešteli, smo prišli skoraj do stare milijarde, a z njimi še nismo pri kraju. Oprema v sobah je komaj podobna sodobni opremljenosti, postelje pa so tudi v resni nevarnosti, da se že pod vitkim telesom – vdajo.

Če prištejemo zraven še stroške opreme, bi znesek zrastle preko milijarde starih dinarjev. Za začetek, zob časa pa bo seveda pohrustal še prenekateri milijonček.

A s to rešitvijo si zadržimo vse ugodnosti, ki nam jih počitniški dom na Rabu nudi: plažo, oddaljeno le 60 korakov, odlično klimo, bolj toplo sonce, ljubeznivost osebja – skratka mali raj na zemlji, v katerega pa bomo morali še v bodoče vlagati več kot v druge počitniške objekte.

Naša mnenja, naša stališča

Ko se pogovarjamo o počitniških zmogljivostih naše delovne organizacije, seveda ne moremo mimo ugotovitev, **da nam teh primanjkuje**, saj se je tudi letos Komisija za družbeni standard srečala z velikimi težavami pri razporejanju delavcev na letovaje. Nemogoče je bilo vse družine spraviti na velike bele pole papirja in razočaranih, ki se bodo morali znajti po svoje, ni bilo malo. Zato moramo tudi s tega zornega kota še kako pretresti problem usode počitniškega doma. Ne bi se smelo zgoditi, da bi njegovo usodo zapečatili tako, da količino in konec koncev tudi standard – zmanjšali.

Kot že omenjeno, pozna želje in potrebe in vse probleme v zvezi s počitnikovanjem Komisija za družbeni standard najbolje. Komisija se poteguje za širšo in bogatejšo ponudbo delavcem organizacije. Naj bi bila pestra kot slikarjeva paleta, na kateri je nič koliko

barv, za vsake oči vsaj ena. Na tej paleti naj bi bil tisti minimum letovanja, ki ga delavčevi družini ponudimo, ko jo napotimo na letovanje v počitniško prikolico, kjer si družina, razen postelj in strehe nad glavo, pravzaprav organizira vse sama. A na njej ne bi smela manjkati tudi tista maksimalna organizacijska ponudba, ki razen postelje nudi še hrano, pijačo in postrežbo, tako da dopustnikom ostane le ena skrb: da zjutraj ne prespi zajtrka, da pravočasno priteče s plaže in da si pred večernim direndajem napolni žilodec.

Jožica Jeglič takole meni o tem: Če sem odkrita, moram povedati, da v mislih še sortiram vse podatke, številke in ugotovitve, ki sem jih slišala danes. Prvič sem se takole srečala s stroški letovanja, ki jih ima delovna or-

ganizacija in verjetno tudi ostali delavci ne vedo zanje. Zato je kar prav, da so danes ugledali luč sveta.

Komisija za družbeni standard se je pri razporejanju delavcev na počitnice srečevala z velikimi težavami. Na razpis za letovanje se je prijavilo veliko delavcev, kar jasno kaže, da si zaradi visokih cen počitnic delavci v lastni organizaciji ne morejo več privoščiti. Tudi za počitniški dom na Rabu je bilo več prijav kot pretekla leta, kar nam jasno govori, da je počitniški dom delavcem iz leta v leto bolj priljubljen.

Na problematiko počitniškega doma pa bi se morali osredotočiti ne le s strani visokih stroškov, temveč tudi zavedajoč se ugotovitve, da v počitniškem domu na Rabu letujejo več ali manj isti delavci. To moti večino delavcev in lahko zaključimo, da gredo visoki stroški poslovanja počitniškega doma na račun določenega števila delavcev v Svilanitu. Ta slika je povsem drugačna pri koriščenju ostalih počitniških kapacitet, kjer na primer delavci, ki bi radi letovali v Novigradu, lahko v najboljšem primeru letujejo na vsaki dve leti, letos pa se nam je celo zgodilo, da smo morali odkloniti delavce, ki že več let niso letovali v Svilanitovih počitniških kapacitetah. Podobna slika je tudi pri razporejanju delavcev v prikolice. Seveda nam to povzroča veliko negodovanje delavcev in upravičeno kritiko, čeprav je komisija pri tem nemočna.

Pridružujem se vsem, ki menijo, da mora biti politika letovanja delavcev v bodoče usmerjena predvsem v zagotavljanju širšega standarda počitnikovanja. Zato bi v primeru prodaje počitniškega doma na Rabu nujno morali razmišljati o nakupu garsonjer, torej standardu, ki delavcem tudi na dopustu nudi ugodje in sprostitve.

Inka meni, da je sezono počitnikovanja treba podaljšati

Ivan razmišlja o delu, Bine pa se navdušuje nad počitnikovanjem v prikolici

Prav žalostna je podoba naših počitniških prikolic, saj imajo na grbi že kar nekaj let. A ne smemo pozabiti, da smo jim nekateri križ naprtili tudi dopustniki sami. Z odnosom kot ga imamo do naših skupnih stvari, ne moremo biti zadovoljni, celo sram bi nas lahko bilo.

O počitniškem domu na Rabu pa menim takole: za dva meseca in 45 družin nas preveč stane, še posebno če pomislim na vse stroške, ki bi jih s preureditvijo doma imeli. Tudi predelava v garsonjere se mi ne zdi gospodarna, saj je dom precej oddaljen in bi se delavci v pred ali po sezoni težko odločali za nekaj dni oddiha. Slabo založena trgovina v Barbatu pa bi prav gotovo spravljala dopustnike v slabo voljo.

Idealne rešitve ne vidim, morda se skriva v želji, da bi se na Rab vendarle prijavljalo več delavcev in bi tako v domu letovalo čim več Svilanitovcev; eno leto eni, drugo leto drugi, tretje leto pa morda zopet tisti, ki so bili preteklo sezono odklonjeni. Tako bi številne pripombe na račun tistih delavcev, ki vsako leto počitnikujejo na Rabu, odpadle, stroški počitnikovanja na Rabu pa bi bili tako vsako leto upravičeni, saj bi jih povzročalo večje število Svilanitovih delavcev.

Pa so nam delavci, ki se jim je počitnikovanje na Rabu zapisalo v srce, povedali:

Marjan Gladek:
Na dopust po »kazni«!

Na dopust na Rab hodim že dolgo časa in od kar je dom »naš« samo dvakrat nisem šel tja. S počitnicami

Milojka pa poslušala in se učila...

na Rabu sem bil v glavnem vedno zadovoljen. Toda zakaj sem vedno odhajal na Rab in zakaj tudi vsi ostali, za katere je zdaj obveljalo mišljenje, da vedno isti delavci dopustujejo v počitniškem domu? Odgovor je enostaven, preprosto zato, ker drugim, kamor smo se prijavili, nismo bili razporejeni, v počitniškem domu na Rabu pa se je vedno našla sobica za nas. Pravzaprav bi lahko dejal, da smo bili, četudi se nismo prijavili za počitniški dom, kar »po kazni« razporejeni v dom, saj bi sicer ostal nezaseden. Konec koncev se nam je dom prikupil, še posebno zato, ker se nam je tu ponudila priložnost, da nas je več prijateljev in znancev letovalo skupaj. Ker smo se dobro razumeli, smo se seveda imeli zelo lepo in preživeli smo zares nepozabne počitniške dni. Vedno smo našli skupni jezik, si organizirali marsikatero dopustniško domisljico, tako da nam dopust ni bil samo počitek, ampak tudi zabava.

O dopustovanju na Rabu pa še tole: hrana se mi je včasih prav zasmilila, saj je je bilo preveč in če tudi bi je bilo za tretjino manj, bi je imeli vsi dovolj. Žal sem opazil tudi to, da dom ni več tako vzdrževan kot pred leti. Svoje čase je bilo vse lepo pomito in pometeno, zdaj pa smo to delo opravljali dopustniki kar sami, čeprav nam to ni bilo težko, saj smo imeli časa na pretek.

Zelo so me presenetile visoke številke o stroških delovne organizacije, ki jih namenja za regresiranje delavcev in njihovih družin na Rabu. Več kot pet starih milijonov za delavca in njegovo družino že lani nam prav gotovo nalaga skrb, da začnemo razmišljati, kaj pravzaprav s tem našim domom storiti: odločitev bo težka, saj bi bilo dom na takšni lokaciji škoda opustiti.

Predlagana rešitev s preureditvijo v garsonjere mi ni všeč. Kuhati na dopustu se mi ne zdi hudo, ampak slabo založena trgovina bi nas dobesedno prisilila, da bi se morali oskrbovati s prehrano iz sedem kilometrov oddaljenega mesta Raba. Dodatna skrb in pot in konec koncev tudi strošek, ki zaradi oddaljenosti Raba že tako ali tako ni majhen. Na počitnice na Rab sem rad hodil prav zato, ker mi je bilo počitnikovanje kot je v domu všeč in zaradi družbe. A če bomo počitniški dom obdržali, potem je nujno potreben temeljitega »remonta«.

Zdenka Rijavec: Kuhanja imamo že doma dovolj!

Na počitnice na Rab rada hodim z družino zato, da pustim skrb okoli kuhanja doma in se za deset dni prepustim drugim, da skrbijo za nas. Zato se za letovanje v domu ne bi več odločila, če bi morala sama skrbeti za prehrano.

To bi mi naložilo poleg kuhanja še dodatno skrb in delo – nabavo, ker sama vozim avto. Prav tako mislim, da bi bilo to nesprejemljivo za mlade družine z majhnimi otroki, s katerimi je že tako dovolj skrbi, pa bi časa za počitek mladih staršev pravzaprav zmanjkalo. Zato se mi ni težko opredeliti za stališče, da počitniški dom obdržimo in ga uredimo kot se spodobi. Letovala sem z različnimi ljudmi, vedno smo se lepo imeli in škoda bi bilo, če bi delavcem možnost ugodja počitnikovanja na Rabu vzeli.

Pogovarjala sem se s sodelavkami v Konfekciji o nadaljni usodi raba. Večina jih je bila mnenja, da bi ga ne prodali, kajti če bi to storili, bi nikoli več ne zbrali dovolj sredstev za drugega. Tudi z drugimi oblikami počitniških kapacitet bi ga ne mogli nadomestiti, zato predlagam, da ga obdržimo.

Albin Pirš: Počitnikovanje na Rabu ni edino

Če bi hotel povedati, kaj vse ljudje mislijo in govorijo o počitniškem domu na Rabu, bi lahko rekel: vse mogoče! Mišljenja prehajajo iz ene v drugo skrajnost. Veliko je tistih, ki menijo, da počitniški dom moramo obdržati in veliko je tudi tistih, ki menijo, da je skrajni čas, da ga prodamo. Med vso to mešanico mišljenj se je težko odločiti, povrh pa še pametno! A menim, da moramo izhajati predvsem iz enega stališča: počitniških kapacitet doma ne bomo mogli nadomestiti z novimi!

Sam menim, da je najbolje, da je ponudba počitniških kapacitet čim bolj pestra. Mednje sodi prav gotovo tudi počitnikovanje, kot ga imamo na Rabu. Ljudje smo zelo različni in smo v svojih željah po dopustu tudi zelo različni. Eni si želimo miru in hočemo sami skrbeti za svoje želodce, drugi imamo rajši družbo in lagodje, ki ti ga osebje doma nudi.

Tudi sam sem bil kar precejkrat na Rabu in sem bil z dopustom tam zelo zadovoljen. Če sem čisto iskren, potem moram tudi povedati, da me je včasih ta »čredniški« način dopustovanja motil, saj če nisi počel vsega tistega, kar je večina dopustnikov sklenila, si veljal za domišljavca, izjemo.

A če verjamete ali ne, lani sem prvič letoval v počitniški prikolici; s strahom sem se odpravil na dopust, a skrbi so bile zaman. Kar naenkrat mi letovanje v počitniškem domu na Rabu ni bilo več tako pri srcu. Počitnikovanje v prikolici se mi je zdelo enkratno, prineslo mi je tisto svobodo, ki je v domu nisem nikoli doživel. Počel sem, kar se mi je zahotelo in nikogar ni bilo, ki bi te spraševal kaj je novega v tovarni in te »moril« s tovarniškimi zgodami in nezgodami. Spominjam se, da smo ob neki priliki dopustovanja na Rabu mo-

rali staviti za štefan vina, da se na dopustu ne bomo pogovarjali o »fabrki«. Da bomo na Rabu počivali in uživali in na tovarno pozabili! Dogovor smo, kot rečeno, zapečatili s kaznijo, no pa kot se spominjam, ga prav dosti na ta račun nismo popili. Izkazalo se je, da smo »ohrni« tudi daleč proč od Gorenjske, ampak ta ohrnost je pa le rodila sadove: pustili smo tovarno v Kamniku.

Kljub visokim stroškom našega počitniškega doma na Rabu sem mnenja, da bi dom morali obdržati, vsekakor pa bi morali stroške, ki jih krijemo iz skupnega predala za regresiranje, nekoliko zmanjšati in nekoliko večji del stroškov naložiti dopustnikom. Seveda pa nam mora biti jasno, da jih izenačiti s stroški prikolic ne bomo mogli.

Marija Mlakar: za višji standard več denarja

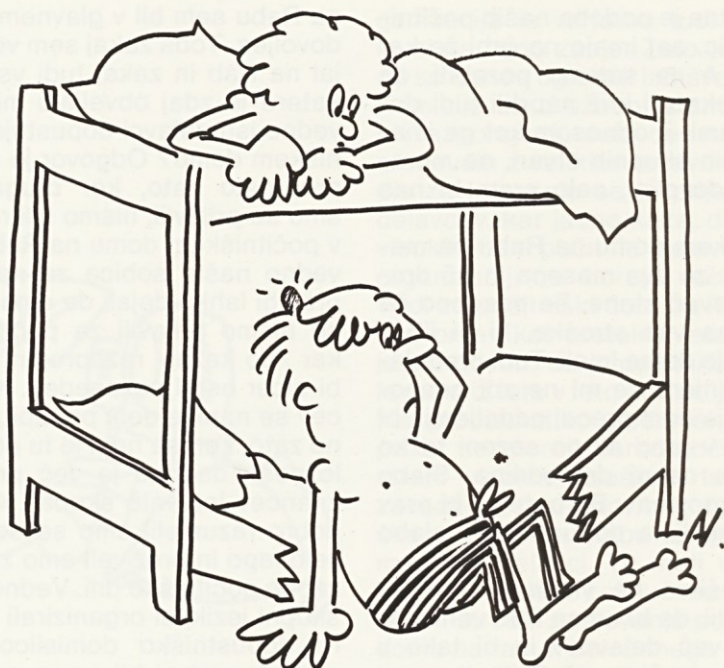
Seveda smo tudi delavci v Svili razpravljali o tem in onem v počitniškem domu. Seveda pri razgovorih nismo bili natančno seznanjeni z visokimi stroški počitnikovanja na Rabu, vedeli pa vendarle smo, da nas precej stane. Kljub vsemu smo bili precej enotnega mnenja, da bi počitniški dom na Rabu obdržali, saj bi ga bilo škoda prodajati. Prišli pa smo tudi do zaključka, da delavci, ki letujejo na Rabu, uživajo višji standard počitnikovanja kot delavci, ki letujejo v prikolicah. Zato smo bili mnenja, da bi ti delavci za višji počitniški standard prispevali več od svojega regresa, kot po nekaterih delovnih organizacijah to že imajo. Mislim, da delavci, ki si želijo ugodje in postrežbo ne bi bili proti temu in bi bili pripravljene k temu udobju več prispevati. Sama že vrsto let hodim z možem v Utočkov počitniški dom, za letovanje v domu pa so možu odtegnili šest novih tisočakov od regresa. Kaj pa je to v primerjavi s tem, kar bi sicer izgubila, če bi šla dopustovat v prikolico; kuharije in drugih gospodinjskih skrbi imam dovolj že doma.

Za konec bi še dodala, da bi počitniški dom na Rabu vendarle obdržali, ga primerno uredili in prenovili, dopustniki pa naj bi za udobje na Rabu več prispevali.

K besedi je bila povabljen tudi članica komisije za družbeni standard in ena tistih, ki je vsako leto »bombardirana« s sto in več mišljenji o letovanju na Rabu in drugje:

Inka Wiegele: Naj bo počitniški dom poln tudi v pred in posezoni!

Tudi pri nas v šivalnici so delavke komentirale prodajo počitniškega doma na Rabu. Prevladovala so mnenja in stališča proti tej prodaji, saj se je do sedaj že kar precej sredstev steklo v

počitniški dom in bi bilo škoda končati naše dopustovanje na pol poti. Osebnost me zelo moti slaba zasedenost doma in menim, da bi bilo treba storiti še več, da bi bil dom poln tudi v mesecih junij in september. Čeprav sama po prijavah delavcev vem, da zainteresiranih za pred in posezono ni, čeprav me to čudi, saj so prikolice zasedene v pred in posezoni. Morda je narobe to, da si delavci mislijo, da obvelja stara praksa, po kateri se dom odpira 1. julija in zapira 31. avgusta. Zato bi bilo potrebno več storiti na tem področju in delavce, ki bodo z družinami letovali v pred in posezoni primerno stimulirati s cenami tega letovanja.

Njenim besedam je pritegnila tudi tov. Mlakarjeva in povedala, da so delavke iz Svile tudi prdlagale podaljšanje sezone. Dodala je še, da so delavci premalo seznanjeni z možnostjo dopustovanja v pred in posezoni.

Tako so torej menili nekateri sogovorniki; vmes je padlo veliko pohval, pa tudi kakšna graja na račun »tekmovanja« izmen, katera se bo pohvalila z več popitimi steklenicami pijače, večina graj pa je vendarle namenjena preozkemu izboru dopustnikov na Rabu in nekaj tudi na račun »čredniškega« letovanja...

A k našem razgovoru smo pritegnili še ostale.

Kako pa je naš dom vzdrževan, oziroma zanemarjen?!

Kakšnih posebnih velikih lepotnih in kvalitetnih injekcij od nakupa pred petnajstimi leti ni dobil. Lani se je precej sredstev namenilo za ureditev kanalizacije, kar se seveda v domu na zunaj ne pozna. Vendar pa smo tako zagotovili vsaj normalno obratovanje

doma in odpravili strah, da nam bi dom sanitarna inšpekcija zaprla!

Zato smo dali besedo našemu novemu skrbniku doma, ki je upravičeno zaskrbljen nad deli, ki so nujno potrebna:

Ivan Markuš: Dom je potreben temeljite prenove!

Dom je res prepotreben temeljite obnove. Doslej smo dom le za silo »krpali« in zakrili največje luknje. Letos smo dom znotraj prebelili, uredili parkirne prostore in napravili betonske stebre, kjer bo čez čas pognala vinska trta, da bodo dopustniki v hudi pripeki varni v žlahtni senci. Naredili smo ograjo, veliko časa in žebeljev pa smo porabili za omare in postelje, ki so v resni nevarnosti, da se sesujejo.

Ivan, skromen kot je pri besedah in bogatejši v dejanjih, sogovornikov za okroglo mizo ni moril z deli in stroški, ki bodo v počitniški dom na Rabu nujno potrebni, rajši smo se razveselili ob anekdoti, ki jo je povedal naš vodja:

Nekega leta, nekega meseca in nekega dne, ko je v neki tovarni tekkel razgovor o počitniškem domu na Rabu (60 korakov proč od obale), je bilo mimogrede ugotovljeno, da je treba opremo v domu zamenjati. Pa je nekdo pobral drugega: »Ti poslušaj, ali postelje škripljejo?« Odgovor je bil čisto kratek: »Ne, podirajo se!«

Anekdota prav gotovo služi v poduk komisiji za družbeni standard, da počitniški dom na Rabu za mladoporočence in vse zaljubljene, ni pravi kraj!

A šalo na stran, dopustovanje delavcev je pomembna zadeva, saj ni vseeno, kako naš delavec preživi svoj dopust. Menda si je po napornem delu v tovarni po letu dni že prislužil poštene počitnice. zato je o dopustu spregovoril še:

Jože Nograšek: Če delavci želijo Rab, potem naj ga imajo!

Večkrat sem se že pogovarjal z delavci o letovanju na Rabu in iz razgovorov sem razbral, da se jim zde cene letovanja zelo ugodne in jih praktično letovanje ne stane dosti več, kot če bi ostali doma, saj moraš tudi za domači lonec praktično vse kupiti v trgovini. Obstaja le ena razlika: doma si morajo pripravljati hrano sami, na letovanju na Rabu pa to zanje pripravijo drugi.

Zato menim, da je morda cena letovanja na Rabu le preizkušnja za ugodje, ki ga uživajo. Pred tem razgovorom za okroglo mizo sem naletel na začudenje, kako da bi se počitniški dom prodal. Nejeverno so zmajevali z glavami! Zato menim, da bi bilo zelo narobe, če bi se dom prodal, saj take možnosti za letovanje delavcem zlepa ne bomo mogli ponuditi. Razmiljam celo o tem, da bomo morali še bolj skrbeti za počitniški standard in spričo naraščajoče življenjske stroške povečevati počitniške kapacitete, ne pa zmanjšati. Zato vidim najboljšo rešitev zadreg v podaljšanju sezone, da bi čim več delavcev izkoristilo počitniško udobje Raba. Seveda pa bi morale biti cene letovanja še vedno ne previsoke in dosegljive vsaki delavski družini. To je tudi osnovni namen in cilj tovarniškega počitnikovanja delavcev.

Jožetovi besedi so pritegnili tudi vsi ostali za omizjem in predlogi so kar deževali, kako bi nam uspelo v dom vendarle privabiti na počitnice tudi meseca junija in septembra čim večje število gostov. Kot da bi s poplavo predlogov želeli ohrabriti sami sebe in vse, ki še vedno niso prepričani o rentabilnosti počitniškega letovanja. Sicer pa, ali v primeru skrbi za počitniško letovanje našega delavca sploh smemo govoriti o rentabilnosti?! Mar ni osnovni namen omogočiti delavcu ugoden in poceni dopust? Zato vendar vsako leto napolnimo tisti počitniški predalček v predalniku naših skupnih potreb in želja!

Kot že rečeno, v poplavi besed je bilo vendarle mogoče razbrati, da se počitniškemu domu na Rabu ne smemo odreči, ampak to še ne pomeni, da so vse zadeve v zvezi s počitnikovanjem na Rabu bele in vse misli o prodaji črne. Marsikaj bi bilo vendarle potrebno storiti, da bomo konec koncev vsi zadovoljni, da imamo dom nekje daleč in le 60 korakov proč od sinjega morja!

Kaj bomo storili?

Vse misli strokovnih delavcev iz splošne kadrovske službe so povezale današnje besede sogovornikov za okroglo mizo in se strnile v naslednji zapis – za konec:

Počitniškemu domu na Rabu se ne smemo odpovedati. To bi pomenilo, da smo nekje na sredi poti vrgli puško v koruzo in se odločili rešiti problem po najlažji poti. Torej, počitniški dom ostane.

A kakšen naj bi ostal? Večina je mnenja, da bi dom nudil tudi v bodoče čim večje ugodje dopustnikom na Rabu, to pa pomeni, da bodo zanje še naprej skrbeli upravnik, kuhar in pomočnici.

Če smo se tako odločili, potem bomo morali v najkrajši bodočnosti »počitniškega berača« oblačiti in obuti in vse črno ter sivo legalizirati. Seveda bo obleka in obutev veliko stala, a takšen kot bo postal, nam bo vsem v ponos in ne v sramoto in spotiko, kaj bi z njim. In če se bomo tako odločili, potem se bomo morali odločiti, v kateri predalček skupnih želja bomo namenili na račun prenove Raba manj sredstev.

Vsa razmišljanja vodijo tudi v tisto smer, ki kaže povečanje prispevka tistih delavcev, ki bodo počitniško ugodje Raba tudi koristili. Pa ne zato, da bi pri tem hoteli kaj zaslužiti, želeli bi le korak bližje k ekonomski ceni, ki bo še vedno nedosegljiva za delavčev žep. Pa ne gre le zaradi cene, ne smemo namreč pozabiti vseh, ki v tovarniških objektih ne letujejo in s tistega predalčka za počitnice nič ne vzamejo, ali tistih, ki letujejo v prikolicah, pa jemljejo s prdalčka le z malo žličko. Torej želimo, da vse delavce približamo v bolj enakopraven položaj, kar se tiče trošenja sredstev za letovanje.

Vsekakor ne bomo smeli pozabiti na to, da bomo z najbolj mamljivimi ponudbami pritegnili čim večje število delavcev za letovanje na Rabu in predvsem skušali privabiti goste tudi v pred in posezoni z nižjimi cenami.

O počitniških kapacitetah nasploh pa menimo . . .

Vsi smo bili enotnega mnenja: **POČITNIŠKEGA STANDARDA NE SMEMO ZNIŽEVATI AMPAK POVIŠATI!** Kvalitetno in kvantitetno! Kaj to pomeni?

Standarda si ne bomo višali na račun počitniških prikolic, ki razen strehe nad glavo dopustniku ne nudijo prav dosti. Skrbeli bomo za te, ki jih imamo, jih nadomeščali z novimi, a števila ne bomo povečevali.

Storili bomo nekaj drugega. Postrgali bomo vse denarce, kar jih je postrgati mogoče in jih namenjali za nakup garsonjer, lesenih vikend hišic, bungalovov, zakup sob v zdravilišču . . . Toliko! In kdaj?

Seveda ne vse letos ali drugo leto! A nekaj bomo poskusili že letos. Na dlani imamo rešitev z nakupom počitniške hišice v Čatežu, odpirajo se vrata možnosti zakupa hotelskih sob v zdravilišču Atomske toplice, že prihodnje leto pa bo možno kupiti tudi kakšen bungalov v Atomski vasi, ki je zaenkrat le še v načrtih podjetnih delavcev TTG Ljubljana. Za zdravilišče se odločamo predvsem zaradi velikega interesa delavcev za zdraviliški turizem in zaradi celoletne možnosti koriščenja zdraviliških kapacitet.

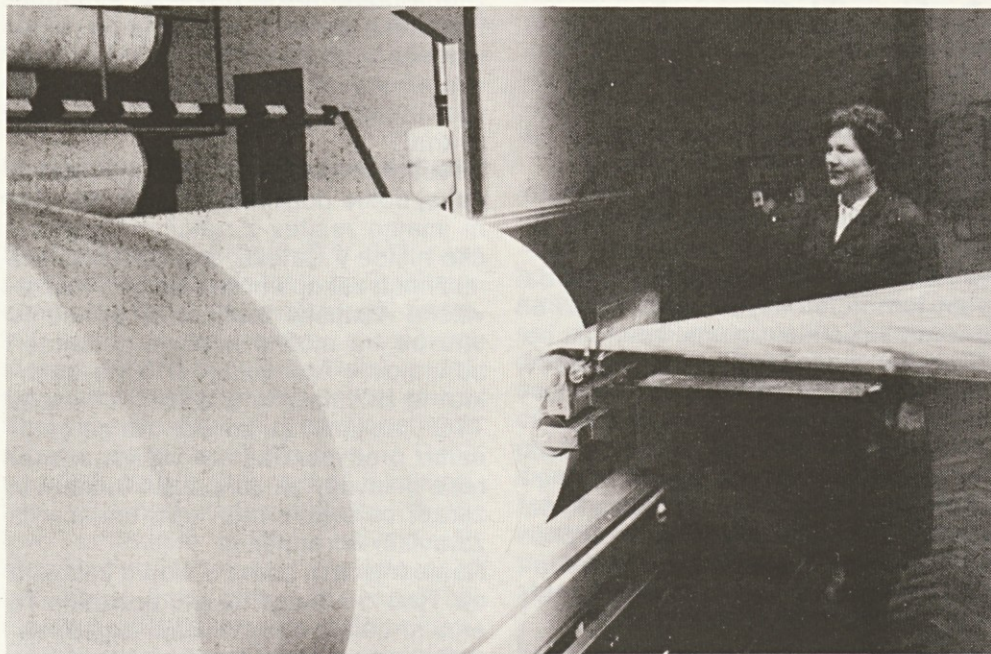
Naslednja leta bomo dokupili še kaj, a na Rab ne bomo smeli pozabiti. To smo si danes naložili, naši organi samoupravljanja pa bodo pristavili, če bodo seveda delavci za to, **piko na i**. Zdaj pa na delo, potrebovali bomo veliko sredstev, če bomo naše želje in potrebe hoteli izpolniti.

Skamen Ivana

NOVO SAŠKO SNOVALO HACOBA USK ELEKTRONIK ŽE OBRATUJE

Vse večje zahteve po dobri pripravi osnov za zahtevne hitrotekoče tkalske stroje so narekovale tudi posodobitev strojne opreme za snovanje. Tako smo se ob izteku preteklega leta v TOZD Frotir odločili za nabavo enega najsodobnejših saških snoval nemške firme HACOBA – USK 1000 – elektronik.

Že samo ime stroja nam pove, da je na tem snovalnem stroju možno navijati na osnovne valje s premerom kolutov do 1000 mm (beri 1 m). Naj ob predstavitvi novega snovala povem še nekaj primerjalnih podatkov s starim Regiani snovalom, ki ima še spremenljiv konus in ima sicer možnost korekcije, vendar ima to slabo lastnost, da plast preje v prvem pasu ne leži vzporedno v polnem obsegu, temveč tvori mnogokotnik, katerega ravni del lahko pade ali se dviga od vzporednice osi snovalnega bobna. Pri tem lahko tudi dolžina niti prvega pasu odstopa od dolžine ostalih pasov.

Novo snovalo HACOBA s čvrstim (fiksni) konusom teh pomanjkljivosti nima. Firma HACOBA je opustila klasičen večstopejski pomik suporta za nanos preje oziroma pasu in je uporabila brezstopenjski avtomatski sistem, ki tvori stalno enakomerno in vodoravno nanašanje plasti.

Pri starih snovalih smo višino konusa in pomik suporta določali in nastavljali na osnovi raznih tabel, izdelanih po večletnih izkušnjah, zato zanesljivost ni bila popolna. Novi model snovala USK – elektronik pa ima elektronsko napravo za pomik suporta, katerega tipalni valj stalno s svojim obodom ti-

plje po površini nitnih plasti in v sorazmerju z odklikom regulira bočni pomik po obodu 14-stopinjskega konusa. To vsklajeno delovanje se uravnava s pomočjo posebnega kompjuterja, ki za vsak odklik tipalnega valja od poliestrskega bobna za en milimeter pomakne suport z grebenom za 4 mm v levo. Vsi potrebni podatki za omenjene operacije vključno z dolžino snovalnih niti se takorekoč posamejno za prvih sto obratov snovalnega bobna, kar pokažejo digitalni kazalci. Te ugotovljene podatke nato snovalka s pritiskom na gumb vnese v elektroniko, ki prevzame v popolno upravljanje snovalo do natančnosti tisočinke milimetra.

Naj omenim še premik suporta na začetek snovanja, ki prav tako deluje avtomatsko, če so seveda pravi podatki pravilno vnešeni. Za dobro snovanje na tem snovalu je vsekakor potrebna tudi cevčnica z avtomatskim zaviranjem niti. To cevčnico smo nabavili že nekaj mesecev pred snovalom in smo jo preizkusili že na starem snovalu Regiani.

Prednost te cevčnice je v samem načinu zaviranja, ki poteka brez trenja. Niti tečejo preko posebnih gumiranih in vrtečih se valjčkov, ki jih zavirajo s

stiskanjem. Jakost zaviranja pa se lahko stalno spreminja, ker posebno tipalo napetosti niti posreduje elektronski signale za korekturo napetosti, ki se spreminja glede na pustost preje, velikost navitkov ali večjo in manjšo snovalno hitrost. Sama snovalna hitrost je z lahkoto nastavljiva z ozirom na kvaliteto preje in ostaja konstantna kljub povečevanju obsega navite plasti. Hitrost snovanja pa je lahko tudi 800 m/min. Dokaj ugodno je rešeno tudi vpenjanje osnovnih valjev v napravo za previjanje osnove na snovalu. Samo hitrost previjanja pa je tudi

možno poljubno nastaviti vse do 300 m/min. Trdoto navijanja je mogoče poljubno nastaviti in to lahko odčitamo na vgrajenem instrumentu. Pri snovanju iz preje slabših trdnosti lahko zmanjšamo napetost niti pri previjanju in se poslužimo posebne naprave za pritiskanje preje na osnovni valj s pomočjo dveh kovinskih valjev, ki brez škode stisneta niti v osnovi do 250 kp. Prednost te naprave je v tem, da pri majhni napetosti osnovnih niti dobimo sorazmerno trdo navito osnovo, kar je ena od zahtev za dobro tkanje.

To novo snovalo HACOBA USK – elektronik nam za zdaj še ne teče s polno zmogljivostjo zaradi priučevanja delavk – snovalk in pa nekoliko majhne zmogljivosti cevčnice istoimenske firme. Zato smo že naročili 160 dodatnih vreten k novi cevčnici.

Kot vsi novi sodobni stroji, tudi to snovalo zahteva vsaj na začetku polno angažiranje tako delavk – snovalk, ki z njim upravljajo, kot tudi mojstrov – vodij izmen in ostalih strokovnih delavcev, ker brez tega še tako sodoben in avtomatiziran stroj ne more opravičiti visoke cene in služiti svojemu namenu.

Stane Poljanšek

PO DOLGEM ČASU SPET DOGODEK

Iz uradnih listov
za življenje

DISCIPLINSKA IN ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST

Devizna suša pritiska že vrsto let slovensko industrijo, da ne more normalno modernizirati in obnavljati izrabljenih proizvodnih sredstev. Tekstilna industrija Slovenije je po izrabljenosti še v bistveno slabšem položaju kot druge panoge. Velik del strojne opreme je uvožen, možnosti jugoslovanske

rojegradnje za področje tekstila pa so skrajno omejene. Če primerjamo zgornja izhodišča za temelj našega razvoja na področju modernizacije strojne opreme, je vsak nov stroj, kateri prestopi prag Svilanita, resnično dogodek, o katerem govorimo vsi. Razveseljivo je, da je takih dogodkov v zadnjem času za našo ograjo vse več, posebnost, kar nam stari odsluženi stroji odrekajo poslušnost. Zakaj sem napisal »po dolgem času spet dogodek«? Zato, ker Svilanit smelo usmerja svoja prizadevanja v posodobitev strojne opreme.

In sedaj k dejstvu, ki razveseljuje vse nas, dejstvu o nakupu 12 novih SAURER -400 brezčolničnih strojev. To pomeni, da se bo za zidovi tkalnice nekaj spremenilo, premaknilo v smeri napredka, sodobne opremljenosti in produktivnosti. Dogovori o nakupu in opremljenosti omenjenih strojev so končani, pogodba podpisana, dogovorjen je dobavni rok, kateri se predvideva za IV. kvartal tega leta.

Ker sodobno opremljena tkalnica zahteva veliko sredstev, je na vrsti finančna konstrukcija, katera znaša skoraj 1,5 milijona švicarskih frankov. Velik zalogaj za Svilanit, posebno ob sedanjih pogojih gospodarjenja in ponorele inflacije. Iz navedenega je jasno, da bodo naši finančniki še kako trkali na tuja vrata za pridobitev vseh potrebnih dovoljenj in celega žaklja denarja. Vsi mi upamo na najboljšo, se potihoma veselimo novih strojev, opravljamo dela, katera so v zvezi z montažo in pričakujemo dan, ko bo Miro odprl rampo prvemu tovornjaku. O »likofu« pa kdaj drugič!

Jenko Emil

S problematiko disciplinske in odškodninske odgovornosti se srečuje le manjše število delavcev. Prav pa je, da poznamo vsaj glavne značilnosti disciplinskih in odškodninskih postopkov in pravic, ki jih ima delavec, zoper katerega je bil uveden disciplinski ali odškodninski postopek. Določila o odgovornosti za delovne obveznosti so opredeljena v 193. do 210 čl. Zakona o združenem delu ter v 146. do 166. čl. Zakona o delovnih razmerjih SRS ter v Pravilniku o odgovornosti za kršitve delovnih obveznosti delavcev v TOZD oz. DSSS.

146. člen ZDR

Delavci so osebno in vzajemno odgovorni za izvrševanje delovnih obveznosti.

Ta zakon ureja disciplinsko in odškodninsko odgovornost delavcev.

Delavec je za izvrševanje delovnih obveznosti disciplinsko odgovoren za vsako obliko krivde odškodninsko pa, če dejanje stori namenoma ali iz hude malomarnosti.

Iz določil tega člena je razvidno, da poznamo več vrst odgovornosti za delovne obveznosti in sicer zakon razlikuje osebno in vzajemno odgovornost ter disciplinsko in odškodninsko odgovornost delavcev.

Vzajemno odgovornost zakon o delovnih razmerjih razčlenjuje v naslednjem členu zakona, ki pravi, da delavci v temeljni organizaciji trpijo materialne in druge posledice, če zaide temeljna organizacija v težave zaradi družbeno in ekonomsko nesmotnega upravljanja sredstev zaradi poslovanja, ki ni bilo prilagojeno tržnim potrebam oz. samoupravno dogovorjeni družbeni delitvi dela zaradi slabega dela in poslovanja ali nevestnega obnašanja, ki ima za posledico nizko produktivnost dela in zaradi tega ne pridobivajo zadostnega dohodka za izvrševanje svoje družbene funkcije v družbeni reprodukciji.

Obliko vzajemne odgovornosti delavci v temeljni organizaciji torej občutijo pri razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke.

Disciplinsko je delavec po zakonu odgovoren za vsako obliko krivde, v kolikor pa je delavec storil dejanje namenoma ali iz hude malomarnosti, pa je za njega odškodninsko odgovoren.

149. člen ZDR

Postopek za ugotavljanje odgovornosti delavca se prične na zahtevo delavskega sveta, individualnega poslovodnega organa ali predsednika kolegijskega poslovodnega or-

gana, organa samoupravne delavske kontrole, zbora delovne enote, družbenega pravo-branilca samoupravljanja ali sindikata kakor tudi pristojnega organa družbeno politične skupnosti in drugega organa, določenega s samoupravnim splošnim aktom.

Vsak delavec, ki zve za kršitev delovne obveznosti, ima pravico, da da pismeno pobudo za uvedbo disciplinskega postopka.

Zakon razlikuje pobudo za uvedbo disciplinskega postopka in zahtevek za uvedbo disciplinskega postopka. Pismeno pobudo lahko da vsak delavec, ki zve za kršitev delovnih obveznosti, za zahtevek pa je upravičen samo organ, ki je določen z zakonom o združenem delu in zakonom o delovnih razmerjih oz. v samoupravnem splošnem aktu. V kolikor delavec ve za kršitev delovnih obveznosti, ima pravico dati pobudo individualnemu poslovodnemu organu temeljne organizacije oz. drugemu organu, ki je pooblaščen za uvedbo disciplinskega postopka. Vendar velja poudariti, da zakon delavca za to ne obvezuje. V kolikor pa je individualni poslovodni organ temeljne organizacije prejel pobudo oz. kako drugače ugotovil in zvedel, da je delavec storil kršitev delovne obveznosti, pa je dolžan predlagati oz. zahtevati uvedbo disciplinskega postopka. V primeru, če individualni poslovodni organ zve, da je delavec storil hujšo kršitev delovnih obveznosti in ne da zahtevka za uvedbo disciplinskega postopka, je s tem individualni poslovodni organ sam storil hujšo kršitev delovnih obveznosti in mu disciplinska komisija lahko izreče ukrep prenehanja delovnega razmerja.

Po pismeni pobudi delavca je individualni poslovodni organ dolžan presoditi ali je odgovorni delavec kršil delovno obveznost in v primeru, da ob-

stoja utemeljen sum začne disciplinski postopek. Odgovornost delavca pa se ugotovi v samem disciplinskem postopku.

203. člen ZDR

Delavcu mora biti vročena zahteva za postopek pred disciplinsko komisijo. Delavec mora biti zaslišan pred disciplinsko komisijo in mu mora biti omogočena obramba. Ob postopku pred disciplinsko komisijo mora biti obveščen sindikat.

Iz določil tega člena je razvidno, da mora biti zahtevek za uvedbo disciplinskega postopka pismen in vročen delavcu.

V disciplinskem postopku mora biti delavec zaslišan pred disciplinsko komisijo. V primeru težjih kršitev delovnih obveznosti se opravi pripravljalni postopek, v katerem se predhodno zasliši delavca in zbere vse potrebne dokaze.

Zakon določa, da o postopku pred disciplinsko komisijo sindikat mora biti obveščen in disciplinska komisija mora slišati njegovo morebitno mnenje. Sindikat pa lahko tudi zastopa delavca v postopku pred disciplinsko komisijo, če delavec to zahteva ali v to privoli.

150. člen ZDR

Če disciplinska komisija ugotovi, da je delavec odgovoren za kršitev delovnih obveznosti ali druge kršitve delovne discipline, izreče enega od naslednjih disciplinskih ukrepov:

- opomin
- javni opomin
- razporeditev na druga dela oz. naloge za določen čas v samoupravnem splošnem aktu o delovnih razmerjih
- denarno kazen
- prenehanje delovnega razmerja.

Ukrepi iz prejšnjega odstavka se smejo izreči vsakemu delavcu, ne glede na njegova posebna pooblastila in odgovornosti.

Pri izreku ukrepa zaradi kršitev delovnih obveznosti mora disciplinska komisija upoštevati zakonska določila in navedbe samoupravnega akta s področja disciplinske odgovornosti in sicer lahko ukrep razporeditve na druga dela oz. naloge za določen čas, ki ne more biti daljši od enega leta, izreče le v primeru, da se kršitelju prepreči, da bi še opravljal dela, pri katerih je zagrešil disciplinsko kršitev.

Ukrep denarne kazni se sme izreči največ do 10 % zneska enomesečne akontacije osebnega dohodka za kršitve delovnih obveznosti, ki so določene z zakonom in sicer:

- neizvrševanje ali malomarno, neredno ali nepravočasno izvrševanje del oz. nalog, zaradi česar je ogroženo življenje ali varnost ljudi ali materialne dobrine večje vrednosti
- povzročanje pretepa ali nereda v temeljni organizaciji
- malomarno opravljanje del oz. nalog, ki utegne povzročiti kršitev poslovne, vojaške ali druge z zakonom ali samoupravnim sporazumom določene tajnosti
- neizvrševanje oz. neredno in nepravočasno izvrševanje del oz. nalog, ki so posebnega družbenega pomena
- opustitev ukrepov ali nezadostno ukrepanje za varstvo delavca pri delu ali kršitev njegovih samoupravnih pravic
- zloraba položaja ali prekoračitev danega pooblastila
- dajanje nepravilnih podatkov, s čimer se spravi delavec v zmoten položaj glede uveljavljanja njegovih pravic.

Disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja pa se izreče za primere hujših kršitev delovnih obveznosti, ki jih v skladu z zakonom določijo delavci v samoupravnem splošnem aktu. V pravilniku o odgovornosti za kršitve delovnih obveznosti delavcev so določene naslednje kršitve delovnih obveznosti, zaradi katerih disciplinska komisija lahko izreče ukrep prenehanja delovnega razmerja:

- če delavec neopravičeno izostane z dela najmanj 5 delovnih dni v obdobju 6 mesecev
 - zloraba odsotnosti z dela zaradi bolezni *
 - zaradi kršitve določb o zavarovanju pred požarom, eksplozijo in drugimi naravnimi nesrečami
 - nezakonito razpolaganje z družbenimi sredstvi
 - opustitev dejanja, s čimer se hudo ovira ali onemogoča delovni proces ali upravljanje v delovni organizaciji
 - hujša zloraba položaja
 - opustitev ukrepov za varstvo delavcev pri delu, ali varstvo družbenih sredstev
 - odklonitev del oz. nalog pomembnih za nemoten potek delovnega procesa in poslovanja, če za to ni upravičenih razlogov
 - prihajanje na delo v vinjenem stanju ali pod vplivom mamil
 - uživanje alkohola ali uživanje mamil med delom
 - neizpolnjevanje del oz. nalog, ki so posebnega družbenega pomena
 - hujša kršitev samoupravnih pravic delavcev
 - neizvrševanje dokončnih oz. pravnomočnih odločb samoupravnih organov v temeljni organizaciji oz. delovni organizaciji in sodišč
 - onemogočanje delavcem pogled v dokumente temeljne organizacije ali tajnost in če jih potrebuje zaradi varstva svojih pravic
 - neupoštevanje predpisov o varovanju poslovnih tajnosti ali skrivnosti o splošnem ljudskem odporu ali družbeni samozaščiti
 - nespoštovanje in neizvajanje odločitev, ki so jih na zakonit način sprejeli samoupravni organi v temeljni organizaciji ali delovni organizaciji
 - opustitev zahteve individualnega poslovnega organa za uvedbo disciplinskega postopka zaradi hujše kršitve delovne obveznosti.
- Za izrečeni ukrep denarne kazni oz. prenehanja delovnega razmerja disciplinska komisija lahko odloči, da se ukrep pogojno odloži, vendar ne dalj kot za dobo enega leta. Ukrep pa se izvršni v primeru, če delavec v času, za katerega je bil ukrep pogojno odložen, stori težjo kršitev delovnih obveznosti.

72. člen pravilnika o odgovornosti

Ugovor je treba vložiti najkasneje v 8 dneh od dneva sprejema odločbe disciplinske komisije.

Ugovor je pravočasen, če je pred iztekom roka vložen pri organu navedenem v pravnem pouku.

- če je ugovor po pošti, se šteje za pravočasnega, če je bil oddan zadnji dan roka s priporočeno pošiljko na pošto
- ugovor je treba vložiti pismeno ali ustno na zapisnik pri organu, navedenem v pravnem pouku
- delavcu ni mogoče odreči, da ne bi mogel izjaviti svojega ugovora na zapisnik pri kadrovski službi delovne organizacije.

Na sklep disciplinske komisije ima delavec pravico ugovora v 8 dneh po prejemu pismenega sklepa.

Pritožba mora biti pismena in naslovljena delavskemu svetu temeljne organizacije oz. delovne skupnosti, kjer je delavec zaposlen. Delavec pa ima pravico, da zahteva izdelavo pritožbe na zapisnik pri splošni kadrovski službi v delovni organizaciji. V samem disciplinskem oz. pritožbenem postopku pa si delavec tudi lahko pridobi odvetnika, ki ga pooblasti za zastopanje v disciplinskem oz. pritožbenem postopku. Delavca pa lahko zastopa tudi katera koli druga oseba, državljani SFRJ, ki je star nad 18 let. V primeru pritožbe mora pritožbeni organ, to je

delavski svet, odločiti v 30 dneh po prejemu pritožbe.

186. člen ZDR

Če ni zadovoljen z odločitvijo ali če pristojni organ v temeljni organizaciji ne odloči v 30 dneh od vložitve zahteve, ima delavec v nadaljnih 30 dneh pravico zahtevati varstvo pravic pri sodišču združenega dela.

Varstva pravic pri sodišču združenega dela ne more zahtevati delavec, ki se ni najprej obrnil na pristojni organ v temeljni organizaciji, razen če uveljavlja denarno terjatev. Delavec ima pravico zahtevati varstvo pravic tudi izven temeljne organizacije pred sodiščem združenega dela. Potrebno pa je poudariti, da je z odločitvijo delavskega sveta temeljne organizacije oz. delovne skupnosti sklep dokončen in izvršljiv. Ko delavski svet odloča o pritožbi, lahko ugovor delavca zavrne kot neutemeljen in otrdi odločbo disciplinske komisije, lahko ugovoru delavca ugodi in odločbo disciplinske komisije razveljavi in zadevo vrne ponovno disciplinski komisiji v odločanje oz. se ugovoru deloma ali v celoti ugodi in se odločba disciplinske komisije v celoti ali deloma spremeni. Delavski svet tudi določa, da pred odločitvijo o zahtevku delavca mora delavski svet pridobiti mišljenje sindikata.

V kolikor delavec pred sodiščem združenega dela uspe z zahtevkom za varstvo pravic delavca, mu je temeljna organizacija dolžna povrniti eventualne razlike v osebnem dohodku, če je bil delavec zanje prikrajšan zaradi ukrepa v disciplinskem postopku. V pri-

merih, ko so storjene kršitve delovnih obveznosti in teče disciplinski postopek, je potrebno upoštevati tudi zastarane roke za uvedbo in vodenje postopkov. Zastaralni rok začne teči prvega dne po storjeni kršitvi delovnih obveznosti. Uvedba in vodenje postopka zaradi lažje kršitve delovne obveznosti zastarata v 6 mesecih odkar začne zastaralni rok. Uvedba in vodenje postopka zaradi hujše kršitve delovnih obveznosti pa zastarata v enem letu. V kolikor pa je pri krivih delovnih obveznosti bil storjen prekršek, za katerega je predpisan kazenski pregon, pa postopek zastara z dnem zastaranja kazenskega preгона.

V zvezi s kršitvami delovnih obveznosti in vodenjem disciplinskih postopkov velja poudariti še to, da namen izrečenih ukrepov je predvsem preventivnega značaja, da delavec takšnih in podobnih kršitev delovnih obveznosti ne bi več storil. Le pri najtežjih kršitvah delovnih obveznosti oz. ponavljanju težjih kršitev delovnih obveznosti pa je razumljivo, da se izreče tudi najtežji ukrep, to je prenehanje delovnega razmerja in da tako delavcu tudi preneha delovno razmerje v delovni organizaciji. V kolikor pa je kršitev delovnih obveznosti tolikšna, da ne bi na dotičnem delu delavec še nadalje kršil delovnih obveznosti ali drugače povzročal škodo temeljni organizaciji, lahko disciplinska komisija izreče kot izjemen in začasen ukrep - odstranitev delavca z dela oz. iz temeljne organizacije oz. delovne skupnosti, to je suspenz.

Bogo Wiegeler

INOVACIJE VTKATI V PROIZVODNI PROCES

V Tekstilcu že dolgo nismo pisali o inovacijah in tehničnih izboljšavah. Temu vprašanju, ki je utrip modernega časa, posvečam ta članek. Ne bom nič kaj posebnega izmislil, predlagam le spodbude, da bi delavci o inovacijah in tehničnih izboljšavah več pisali. V vsaki številki kamniškega Tekstilca bi moral biti obvezno članek o tem, v kakšnem obsegu in kako se delavci vključujejo v iskanje novih tehnoloških rešitev. Ni vsa znanost v računalništvu in visoki tehniki. Tudi preproste rešitve in prijemi so velikokrat pomembne v organizaciji dela in proizvodnje. V tekstilni industriji je ta obseg zelo velik. V tej obsežni verigi proizvodnega postopka lahko marsikateri delavec z večletnimi izkušnjami predlaga boljše rešitve. On najbolj ve, kje se kaj zatika in kaj bi bilo bolj funkcionalno. Saj kot pravi pregovor človeka uči delo. Kdor ima posluh in malo inovacijske žilice, lahko marsikaj izboljša. Mnogi izumi in tehnične izboljšave na strojih, organizaciji dela, uporabnosti proizvoda so nastali iz opazovanja pri delu. Vsak bi moral na svojem delovnem mestu razmišljati, kje in kako bi se dalo kaj izboljšati. V to dejavnost bi se morali še

posebej vključiti tehnični kadri. Le-ti bi morali vsaj enkrat na leto predlagati v okviru društva inženirjev in tehnikov tekstilcev določeno inovacijo, ne glede na to, v kakšni meri se da uporabiti. S tem bi ti kadri dokazovali svojo inovativnost in strokovno razgledanost. Ob tako masovni inovacijski dejavnosti bi marsikatera misel padla na plodna tla in bi tudi vzkliła. V delovnih organizacijah, kjer ni propagandne dejavnosti na tem področju in se delavcev ne spodbuja, da bi aktivirali svoje možnosti, so v velikem dremežu.

Čas, v katerem živimo in ob hudi konkurenci na tržišču je neizprosno. Tisti, ki dela boljše, cenejše in lepše proizvode, ima več možnosti za preživetje. Ni težko nekaj narediti in tudi predmet je uporaben. Samo na tržišču pokaže proizvod svojo pravo vrednost. Nihče ne vpraša, kdo ga je delal in kako. Vsak proizvod mora imeti vsaj tri lastnosti: uporabnost, trpežnost in ceno. Ob tem se pa spotikajo proizvajalci in padajo v nemilost. Nikomur se tak proizvajalec ne smili, če tem tržnim zakonitostim ne zadovoljuje. V Stološem glasilu sem prebral besede, ki jih je izrekel njihov inozemski poslovni

partner: »Delajte zahtevne izdelke. Ne izbirajte lahke poti. Enostavne izdelke lahko vsak kopira. Vlagati je potrebno veliko znanja. Delajte tisto, kar drugi težko naredijo. Možnosti prodaje in zaslužka so za tiste, ki hočejo delati, neomejene. Kupec, ki je izdelek pripravljen plačati, nanj ne sme čakati. Na prvem mestu je odgovornost in boljše delo.« Te besede so sežete in vsebinske, ki so geslo tržnih zakonitosti.

Naj kdor koli reče, da vendar ni vsakemu dano, da bi bil izumitelj ali inovator. Res je, nimajo vsi ljudje enakega razuma, pa vendar kdor je vsaj malo samoiniciativen, razmišlja in išče rešitve, kako bi se dalo določen predmet izboljšati za hitrejše in lažje delo. Končno je večina ljudi inovativnih. Vsaka gospodinja si kaj izboljša v svojem stanovanju. Sešije si vrečke za čevlje, ščetke, na steno obesijo kaveljček za razne predmete in še druge rešitve. Tudi možje si v svojih delavnicah marsikaj sami naredijo, da bi bilo življenje lažje. Le v tovarnah in drugod je te iniciative premalo. Čas, v katerem živimo, zahteva od nas, da bolj napenjamo razum kot mišice. Alojz Konda

Čestitke »stebru« našega sindikata v preteklosti

SREBRNI ZNAK SINDIKATU

Prvomajski prazniki so že davno za nami. Z njimi pa tudi prvomajsko srečanje, ki ga ni oviralo niti černobilsko radioaktivno sevanje, saj pri nas novice o vseh pomembnih dogodkih počakajo do konca praznikov.

Za letošnji praznik so na vsakoletnem srečanju delavcev v Kamniški Bistrici podelili »srebrni znak sindikatov Slo-

venije« tudi konferenci osnovnih organizacij Svilanit. Takšno priznanje je za sindikalne aktiviste veliko priznanje in obremenitev; priznanje za tiste, ki so s svojim delom prispevali h kakovostnemu delu našega sindikata in obremenitev za tiste, ki morajo to delo nadaljevati na takšni, če ne še višji kakovostni ravni.

Kljub temu, da je priznanje podeljeno KOOS Svilanit, torej posredno tudi vsem nam, ki smo v Svilanitu zaposleni, menim, da ima največ zaslug za to, da smo to priznanje dobili, bivša predsednica konference osnovnih organizacij tov. Jožica Jeglič, ki je s svojim vestnim in poštenim delom dala pečat našim prizadevanjem za čimboljše delo sindikata.

Zato sem našo Jožico povprašal za mnenje, kaj je pri odločanju OOS o podelitvi priznanj tehtnico nagnilo na našo stran. Tako kot vedno je tudi jedrnat in brez ovinkarjenja povedala svoje mnenje. Pravi, da nismo naredili nič izjemnega ampak samo tisto, kar bi moral narediti vsak sindikalni delavec, če želi, da bo sindikat uspešno deloval. Predvsem smo skušali biti delavni na VSEH področjih sindikalnega delovanja. Pri našem delu pa smo vedno hoteli PRAVOČASNO reševati probleme, ki so se pojavili. To načelo pa moramo spoštovati tudi pri izpolnjevanju nalog, ki smo jih sprejeli po dogovoru z občinskim sindikalnim svetom.

Menim, da je takšen način dela lahko recept za delovanje našega sindikata v prihodnje. Seveda pa nam ni treba samo od strani opazovati delo predsedstva sindikata, ampak moramo vsak po svojih močeh pomagati, da bo naše delo še bolj kakovostno.

Pirš Albin

ZAVEST PREPREČUJE NESREČE

Že vrsto let pripravlja RK skupaj z občinskim štabom CZ preizkus znanja ekip PMP. Namen tega preizkusa ni, kdo bo prvi in najboljši, ampak, da se vidi pripravljenost in znanje ekip in posameznikov, ki so razporejeni v enote PMP. Še tako široka mobilizacija ljudi ostane neučinkovita in prav tako požrtvovalnost slehernega med njimi, če nima potrebnega znanja in ustrezne opreme.

Tudi v naši delovni organizaciji imamo enote CZ in v to so vključene tudi ekipe PMP. Vsako leto pridobimo nove člane, ki opravijo tečaje za bolničarje in pomožne bolničarje.

Pred preskusom znanja pa se zberemo vse ekipe na dodatnem usposabljanju. Ob izdatni pomoči zdravstvenih delavcev obnavljamo praktični del, obenem pa nas seznanijo z novostmi, ki jih je vsako leto več. Namen RK je, da bi bile ekipe čimbolj pripravljene.

Da bomo čim boljše pripravljene

Moramo se pohvaliti, da je v naši DO dovolj posluha za materialno stran. Opremljene smo s sodobnim materialom. Upravičeno pa je naše godrnjanje, da je za vaje namenjeno premalo časa, ker med letom marsikaj pozabiš in tako ti ob tako skopo odmerjenem času zmanjka časa, da bi obnovil staro in pridobil novo znanje. Kljub temu pa damo vse od sebe, da bi pokazale čim več. In tako je bilo tudi letos. Čeprav smo šle na tekmovanje z mislijo, da ne znamo dovolj (nekaj naredi tudi trema), sta se naši ekipe izkazali najbolje. Na naše veliko presenečenje se je ena ekipa uvrstila najbolje, druga

Bo pacientka zadihala?

pa je bila peta. Moram povedati, da je uvrstitev do desetega mesta velik uspeh, saj je s tem doseženo skoraj maksimalno število točk.

Tako se bo ena naša ekipa udeležila republiškega tekmovanja, kar nas navdaja s ponosom, obenem pa smo si naložile novo nalogo, da zastopamo DO in ne nazadnje tudi sebe najbolje in da damo vse od sebe. Upam, da ne bo težko, saj nas vodi misel prof. dr. Derganca, da učenje in znanje PMP ustvarja in vzgaja zavest potrebe po varnosti in ta zavest preprečuje nesreče.

Goričan Anica

ŠE VEČ VAJE IN DELA

Dne 7. in 8. maja 1986 se je v Kamniku odvijalo občinsko gasilsko tekmovanje, katerega sta se udeležili tudi ženska in moška desetina IGD Svilanit.

Ženska desetina, ki je nastopila v soboto, je bila tudi tokrat favorit, saj že nekaj let na občinskem tekmovanju ne pozna poraza. Kljub dobri pripravljenosti so imele na tekmovanju malo treme in nekaj drobnih napak je bilo dovolj, da so jih tekmice iz Kamnika prehitale in zmagale. Toda tudi uvrstitev na drugo mesto je uspeh, saj ne moreš biti vedno prvi, dekleta pa obljublajo, da bodo v naslednjem letu ponovno stopile na najvišjo stopničko na občinskem tekmovanju. Saj s prizadevnim in marljivim delom to tudi zaslužijo.

Moška desetina, ki je letos pomlajena, pa je nastopila v nedeljo in se je v močni konkurenci 24 ekip iz cele občine uvrstila v sredino razpredelnice. Rezultat bi bil lahko še boljši, če bi bolj resno in z več zagnanosti pristopili k vajam v tovarni. Poznalo se nam je tudi, da novinci v ekipi potrebujejo še veliko vaj, da bodo brezhibno izvajali zadane naloge. Z več vajami in dobrim delom pa mislim, da bi se lahko v naslednjem tekmovanju uvrstili znatno višje, morda tudi pod sam vrh.

Mejač Drago

Zofka je svojim izdala povelje

Zakaj žalosten pogled v oči? Drugo mesto je vendar imenitno!

Naslednje jutro smo bili na vrsti mi

Z GASILSKIM KONJIČKOM – OD KAMNIKA DO KRŠKEGA

Industrijsko gasilsko društvo Svilanit je organiziralo za svoje članice in članke strokovno ekskurzijo v Poklicno gasilsko enoto Krško. V soboto, 17. maja, smo se zjutraj zbrali pred tovarno. Čeprav je deževalo, smo bili dobre volje, saj smo odhajali na ogled ene najsodobnejše opremljenih gasilskih enot v Sloveniji. Nekaj po šesti uri smo se odpeljali iz Kamnika preko Domžal do Trojan. Tu smo si privoščili prvi postanek za jutranjo kavico in daleč znane trojanske krofe.

Pot smo nadaljevali preko Zasavskih revirjev – Zagorja, Trbovelj, Hrastnika, Zidanega mosta preko Sevnice v Krško. V Trbovljah smo se nekaj minut zadržali pred največjim onesnaževalcem prekrasne zasavske doline – ter-

Mar nismo lepi? Pravkar smo se okopali v Čatežkih toplicah

moelektrarno Trbovlje. Stoji med hribi v ozki dolini in le njen mogočni dimnik se dviga visoko v zrak čez bližnje hribovje in iz njega se vali gost dim. Zapuščamo ozko dolino in pred nami se na desni strani na griču prikaže Brestaniški grad. Še nekaj minut vožnje in pred nami se pojavi napis »Dobrodošli v Krškem«. Čeprav je še vedno deževalo, smo vsi komaj čakali, da se ustavimo pred gasilsko enoto v Krškem. Gasilska enota se nahaja v neposredni bližini tovarne celuloze in papirja Đuro Salaj. Pred poslopjem PGE so nas pričakali gasilci. Sprejel nas je iz-

Na obisku pri »poklicnih« v Krškem

menovodja, gasilski tehnik Rudi Zupančič. Seznanil nas je z delovanjem, kadrovskim sestavom in opremljenostjo enote. Pozdravil nas je tudi poveljnik PGE Krško, Franc inž. Černelič. Nato smo si ogledali vozni park. Prvo vozilo, ki so nam ga predstavili, je specialno vozilo mercedes za gašenje velikih požarov v tovarnah in skladiščih. Kapaciteta vozila je 9000 l vode, 1000 l penila in 1000 kg prahu. Ogledali smo si tudi vozilo, ki je namenjeno za reševanje ljudi in gašenje požarov v stolpnica. To je zglobna platforma, katera se povzpne 30 m v višino, tako da ob požarih v stolpnica lahko rešujejo ljudi iz najvišjih nadstropij, kadar ni mogoč dostop po stopnicah. Največ časa smo posvetili ogledu tehničnega vozila, ki je tako sodobno opremljeno, da ga lahko uporabljamo v vseh intervencijah. Zadaj ima posebno dvigalo za dviganje poškodovanih ali prevrnjenih vozil v prometnih nesrečah.

Uporabljajo ga pri izlitju nevarnih tekočin iz cistern ali v tovarnah. Opremljeno je s sodobnimi aparati za reševanje izpod ruševin pri potresih in drugih naravnih nesrečah. Vgrajene imajo tudi naprave za merjenje radiacije v nuklearni Krško. Videli smo še druga vozila, kot so: orodno, kombinirano vozilo, terensko vozilo, pa tudi reševalno vozilo imajo, da lahko v kritičnem trenutku priskočijo na pomoč. Po ogledu vozil smo odšli v komandno sobo. Tu se zbirajo vsi podatki o požarih. Opremljena je z napravami za javljanje požarov preko avtomatskih javljalnikov, katere imajo vgrajene v vseh večjih delovnih organizacijah v krški občini. Pokazali so nam še druge delovne prostore, kot so polnilnica, servis in predavalnica za poučevanje delavcev delovnih organizacij iz požarne varnosti. Ustavili smo se tudi v lepo urejeni telovadnici, ki jo uporabljajo gasilci za športne dejavnosti.

Po končanem ogledu smo se tovarišu Zupančiču zahvalili za vodenje in obširno razlago o delovanju enote. Spo-

znali smo veliko novega na področju požarne varnosti in zadovoljni smo zapuščali Krško.

Odpeljali smo se do Čateških toplic, kjer smo si privoščili sprostitve in dve uri kopanja. Prenehalo je deževati in izza oblakov se je prikazalo sonce, ki smo ga že težko pričakovali. Odšli smo še na ogled znamenitega gradu Mokrice, ki je eden redkih lepo vzdrževanih gradov na Slovenskem iz 15. stoletja. Pred vhodom v grad je ohranjen dvizni most, v notranjosti gradu so prekrasne baročne freske in dobro ohranjeno staro pohištvo. V bližini gradu je tudi konjušnica z lepimi konji in še lepšimi malimi poniji.

Sonce je že zahajalo, ko smo zapuščali Mokrice in se veseli vračali domov. Žal nam je bilo tistih, ki niso šli z nami iz objektivnih razlogov, saj jim ne moremo povedati vsega, kar smo videli in doživeli.

Dragan Mejač

JUGOSLAVIJA MLADIH V MALEM

Za spomin posnetek pred vojašnico

Maj ni samo opevani mesec ljubezni, temveč tudi mesec mladih, ki se srečujejo in spoznavajo na različnih družabnih srečanjih in prireditvah. Vrhunec vseh praznovanj pa je 25. maj, ko se mladina iz vseh koncev in krajev Jugoslavije zbere v Beogradu, da obudi spomine svojega vzornika in prijatelja Tita. Tokrat je imelo iz naše republike to čast 222 mladincev iz Kamnika in Domžal.

Po mesecu dni napornih priprav in treningov smo 17. maja polni pričakovani odpotovali z vlakom v Beograd. Po manjših »peripetijah« v zvezi z našo nastanitvijo smo končno dobili svoj prostor v kasarni Banjica, kjer je bila Jugoslavija mladih v malem. Kaj kmalu smo se med seboj spoznali in postali ena sama velika družina.

Že takoj naslednje jutro smo se odpravili na trening, kjer smo morali vaditi posamezne figure in jih dodora izpiliti. To se je ponavljalo vse do zaključne prireditve. Tako kamniški kot domžalski mladinci pri samih vajah nismo imeli posebnih težav, saj smo se doma dobro izurili. Vse skupaj pa nas je nekoliko zbežal ogromen sta-

dion, ki je po kvadraturi še enkrat večji kot v Domžalah, kjer smo se pripravljali za nastop. Izčrpavala pa nas je tudi neznosna vročina. Mentorji smo imeli še posebne dodatne naloge. Med vajami smo pomagali pri postavljanju slik, slovenski mentorji pa smo edini poleg tega skrbeli za dodatno osvežitev nastopajočih, s tem, da smo jim nosili sokove, jabolka ali pa vsaj vodo, če drugega ni bilo. Poleg del na terenu, smo opravljali tudi dežurstvo v kasarni in skrbeli za red in disciplino med mladinci.

Po utrujajočih treningih smo se vračali v kasarno, kjer smo po ne preveč obilni in dobri hrani pozabili na utrujenost. Plesali, peli in veselili smo se ob zvoških vojaškega ansambla.

Mladinci iz nekaterih republik so pripravili kulturne programe. Tudi mi smo pripravili slovenski večer z recitacijami, pesmimi, ki so zvene iz grl našega mini zborčka. Najbolj pa nas je navdušila Zvezdana s svojim temperamentnim disko plesom in dekleta plesne skupine Samantha. Nekaj pa nas je pri vsem tem motilo. Ves prosti čas, ki smo ga imeli, smo morali preživeti za ograjo kasarne in le enkrat smo si lahko ogledali hišo cvetja in po dolgem pregovarjanju organizatorjev še Kalemegdan in del mesta Beograda.

Utruženi, pa vendar nasmejani mentorji

Čas nastopa se je naglo približeval. V nedeljo smo se ves dan nestrpno prestopali v sobah in se v mislih še enkrat pripravljali za nastop. S stiskom rok smo drug drugemu zaželeli srečo in stekli na stadion. Led je bil prebit. Več kot pet tisoč mladih iz vse Jugoslavije je plesalo pred očmi tisočih in tisočih gledalcev na stadionu in pred TV sprejemniki, ki so nas nagradili z burnim aplavzom in nas tako nagradili za ves naš trud.

Naslednje jutro smo se polni lepih spominov in zadovoljstva vrnili domov.

Grkman Niko

SINDIKALNI MAJ

Maj, presneti maj. Najbolj opevani mesec celega leta, ko se vsa narava odene v zelenje in dišeče cvetje, ko postane žvrgolenje ptičic bolj glasno, ko mlada srca prevzame čudovita ljubezen in ko tudi malo manj mlada rada obujajo spomine na nepozabne majske večere. Tudi Svilanitov sindikat ni želel izpustiti letošnjeg amaja kar tako mimo. Prvi in zadnji dan meseca maja si je prisvojil za svoji akciji. 1. maja nas je povabil na delavsko srečanje v prelepo »nedrje« Kamniške Bistrice, kamor Kamničani zelo radi zahajamo, zadnji dan tega opevanega meseca pa je izkoristil za »sindikalni dan – izlet«.

Prijavljeni udeleženci, večina rednih obiskovalcev sindikalnega izleta, no pa tudi nekaj takih, ki so se po dolgem času le opogumili in se pridružili »stari« družini, smo se zadnje majsko soboto odpravili proti Štajerski.

Vrli šoferji Hugo, Janez in Peter so s svojimi velikimi jeklenimi konjički postali pred Svilanitom le toliko, da smo se posedli po sedežih in da so dobili od naših sindikalistov navodila za nadaljnjo pot. Šoferjem smo prepustili skrb v zvezi s cesto, naša pozornost pa se je kar hitro preusmerila v dodatno opremljenost avtobusov, v velik hlebec dišečega sveže pečenega kruha, ki smo si ga na srečo lahko odlomili po svojih željah in z dobrim občutkom, da nam ga ne režejo v »pretankih rezinah«. Seveda pa je imel hlebec še spremljevalko – steklenico »domačega«, ki je obiskala slehernega potnika, njen obisk pa je bil namenjen za odpravo »bacilov«, ki smo jih prinesli s seboj in za vedrejše razpoloženje nas popotnikov. Ob vsem tem so kilometri prevožene ceste ostajali za nami. Za nami je ostala prikupna Tuhinjska dolina in Mōtnik, ko smo se kar hitro znašli na Štajerskem. Občudovali smo velike nasade hmelja v Savinjski dolini, ki se ravno v tem času vsak dan bolj vzpenja po svoji opori v želji, da bi bil čimprej na vrhu. Naša želja pa je, da bi bila jesenska bera hmelja boga-

ta, da bi bil z njo poplačan trud in žejni odžejani.

Prevozili smo le še »desni« in »levi« ovinek in že smo se ustavili v znamenitem Šentjurju pri Celju. Kraj sicer ni velik, spada celo v manj razvito območje Slovenije, kljub vsemu temu pa je že dolgo znan vsakemu zavednemu Slovincu po znamenitih lpavcih, ki so temu kraju dali svoj nepozaben narodnost in glasbeni pečat. Tudi naš prvi postanek je bil namenjen njim, oziroma, da si ogledamo domove, kjer so nekoč živeli ti slavni možje. Sprejela nas je profesor Ruterjeva in nas na hitro popeljala v čas življenja in posebnosti zdravnikov in skladateljev lpavcev.

Franc Ipavec je živel v času od 1776 do 1858. leta. Že v rani mladosti sta mu umrla starša, naprej sta zanj skrbeli starejši sestri. Izšolal se je za ranocelnika – kirurga in odšel na izpopolnjevanje v stroki še v Gradec. Z zdravniško prakso je začel v Šentjurju. Znan je bil daleč naokoli, zlasti še po uspešnih operacijah sive očesne mreže. Poročil se je šele pri 38 letih z lepo in izoraženo Katarino Schweighofer. V zakonu se jima je rodilo 9 otrok. Ravno mati ima pri njih največ zaslug, da so postali tolikšni nadarjeni ljubitelji glasbe, saj je tudi sama dobro igrala harfo in klavir. Za razvoj slovenske glasbe sta pomembna predvsem Benjamin in Gustav, pa tudi najstarejši brat Alojz, ki je bil muzikalno izredno nadarjen. Komponiranje mu je bilo le priložnostno zanimanje. Izšolal se je na Dunaju za zdravnik, služboval pa na Madžarskem kot vojaški nadzdravnik, kjer je hudo zbolel in tragično preminil. Med ohranjenimi deli sta zanimivi zlasti samospeva Škerjanček in Slovo ter žalna koračnica za klavir. Benjamin (rojen 1829) in Gustav (rojen 1831) sta bila velika prijatelja in sta se zgodaj spoznala z glasbo. Skupaj sta hodila v šole, najprej v Šentjur in pozneje v Gradec in diplomirala 1854. leta. Na Dunaju sta študirala medicino in promovirala leta 1858. Ves čas študija stroke sta se tudi glasbeno izpopolnjevala. Že kot 14-letni Benjamin je napisal skladbo – valček »Popki«. V Gradcu sta se oba brata zblížala z narodno zavednimi visokošolci, združenimi v društvu Slovenija. Benjamin

je bil tam izbran za društvenega glasbenega vodjo. Začel je skladati pesmi na slovenska besedila, da so jih nato v društvu prepevali. Gustav je Benjaminu pri vseh teh delih pomagal ali ga nadomestil. V Gradcu sta se seznanila s slovenskim narodnim gibanjem. Začela sta se zavedati slovenstva in po svojih močeh želela prispevati k prebujanju slovenske narodne zavesti. To sta storila s številnimi slovenskimi pesmimi z narodno budniško vsebino in s preprostimi pesmicami, ki so postale med slovenskim ljudstvom kmalu zelo priljubljene. Benjamin se je posvetil bolj samospevom, Gustav pa se je približal ljudstvu s številnimi zborovskimi deli.

Po promociji je Benjamin odšel v Gradec in delal pri dr. Rehačku vse do leta 1865, zatem je 6 let delal kot splošni zdravnik. Leta 1871 je bil imenovan za primarija v otroški bolnišnici sv. Ane, kjer je služboval do upokojitve, ko je bil odlikovan z Zlatim križem s krono. Poročen je bil s Slovenko iz Celja Ano Vakovno. Zakon je bil srečen, čeprav nista imela potomcev.

Leta 1862 in 1864 sta oba brata izdala Slovenske pesmi, kjer so bili zbrani njuni zbori in samospevi, ki sta jih napisala do takrat. Za Benjaminina je značilna tudi spevoigra Tičnik. Tudi za ustanovitev celjske čitalnice je bil pobudnik Benjamin. Zalagal jih je z novimi pesmimi ter večkrat pel z Gustavom v šentjurskem kvartetu.

Tudi v Gradcu je bil Benjamin soustanovitelj Slovenske besede in 1892 postal častni član Akademskega tehničnega društva Triglav. Napisal je prvo slovensko zgodovinsko romantično opero Teharski plemiči. Na stara leta se je še posebno rad vračal v rodni Šentjur, kjer so nastali njegovi najlepši in najzrelejši samospevi kot so: Nezakonska mati, Pozabil sem mnogokaj, Dekle, Ciganka Marija, Oblaku, Mak žari, Božji volek, Pomladni veter... Benjamin je umrl 1908 v Gradcu, pokopan pa je na Šentlendarškem pokopališču.

Gustav je iz Dunaja odšel k sestri v Budimpešto. Ko je oče zbolel, se je vrnil v Šentjur in prevzel očetovo prakso. Postal je dober zdravnik. Kmalu po vrnitvi v Šentjur se je poročil z Laščanko Karolino Amon. Rodilo se jima je 10 otrok, med njimi tudi naš kasnejši skladatelj Josip. Tudi Gustavove pesmi so postale zaradi enostavnosti zelo priljubljene med ljudstvom. Nekatere so celo ponarodele: Kje so moje rožice, O mraku, Le predi dekle, predi... Kljub obilici dela je vedno našel še čas za sodelovanje z glasbenimi ustanovami, kot so Glasbena matica v Ljubljani, Čitalnicami v Celju, Mariboru, Ljubljani. Nad 30 let je bil Šentjurški župan. Za zasluge je bil 1905. leta imenovan za cesarskega svetnika in tudi odlikovan z Zlatim zaslužnim križem s krono. Gustav je bil navdušen narodnjak. Prav po njegovi zaslugi je Šentjur postal narodno zaveden, tudi takrat, ko so v večini štajerskih mest in trgov govorili pretežno nemško. To slovensko zavest je Gustav izražal s svojimi budnicami kot so: Slovenec sem, Budnica, Sokolska, Zdravica... V Šentjurju je ustanovil mešani pevski zbor, ki je bil takrat posebno pomemben, saj še v Celju niso imeli podobnega zbora... Ko je zbolel, mu je pri delu v ordinaciji pomagal sin Josip, ki je bil že tudi zdravnik. Gustav je umrl 1908. leta, Šentjurčani in ostali so mu priredili velik pogreb.

Josip je bil sedmi otrok Gustava in Karoline in je bil rojen 1873. leta. Kot njegov oče

je tudi Josip dobil prvo glasbeno izobrazbo že v otroštvu. Že kot 4-letni deček je z očetom igral klavir štiriročno. Osnovno šolo je obiskoval v Šentjurju, dva razreda gimnazije v benediktinskem samostanu St. Lampret, nadaljnja dva razreda pa v samostanu sv. Pavla na Koroškem. Tu je prepeval še v zboru in včasih tudi orglal. V Celju je maturiral. Medicinsko fakulteto je obiskoval v Gradcu in promoviral za doktorja splošnega zdravilstva 1904. leta. Med študijem, se je izpopolnjeval tudi v glasbi. Včasih je sodeloval pri Akademskem tehničnem društvu Triglav. Temu društvu je posvetil Triglavsko koračnico. Napisal je pantomimo Možiček, ki je doživela velik uspeh. Študij v Gradcu je končal in kot vojaški zdravnik služboval na Dunaju. Leta 1905 je odšel v Zagreb za višjega vojaškega zdravnika. Kljub temu, da je imel malo prostega časa, je napisal opereto »Princeska vrtoglavka«. Kmalu za tem je zbolel, opustil zdravniško prakso, leta 1921 je umrl v Šentjurju, kjer je tudi pokopan.

V hiši, kjer se je rodil Josip in v kateri je muzej, sedaj živi še sin Jože, ki rad slika, zlasti prelepo krajino. Imel je že nekaj razstav, tudi v daljnih deželah, kjer so mu vsa dela pokupili.

Ob ogledu muzeja in strokovni razlagi smo lahko celo prisluhnili nekaterim pesmim teh znamenitih Slovencev – Ipavcev.

S prijetnimi vtisi smo se poslovili od prijazne ženice in se zapeljali do Šmarskega hrama v Šmarju pri Jelšah, kjer so nam postregli z malico – beri sendvič, mladi muzikantje so hitro zaigrali nekaj veselih, tisti, ki so jih pete najbolj »srbele«, so se celo že zasukali.

Po tej prvi močnejši dopoldanski okrepitvi se je naša pot nadaljevala naprej v smeri proti Mariboru in še dalje proti Sladkemu vrhu ob Muri. Pokrajina je vseskozi izredno lepa, saj je polna zelenja, grički so posuti z obilico drevja in prijetnimi domovi. Izredno opazni pa so tudi veliki in manjši nasadi vinske trte, saj slednjega na Gorenjskem pač ni.

Med občudovanjem tega Štajerskega dela Slovenije smo se kar hitro znašli pred veliko tovarno, kamor smo bili namenjeni. Po bežnem ogledu parka pred vhodom v tovarno, ki je vzorno urejen, so nas že prijazni vodiči PALOME – Sladkogorske tovarne papirja, razdelili v tri skupine in nas popejljali po njihovi tovarni, katera pa žal to soboto ni v celoti obratovala. Obratoval je le del tovarne, kjer izdelujejo lahke papirje (serviete, toaletni papir), vendar smo si tudi ob ogledu teh proizvodnih linij ustvarili določeno podobo, kako se izdeluje papir in tudi primerjavo dela in delovnih ogojev z našo delovno organizacijo.

PALOMA, Sladkoroska tovarna papirja šteje skupno okrog 2500 delavcev. Večina delavcev cca 2000 jih dela v Sladkem vrhu, v ostalih dveh TOZD, to je v Ceršaku, kjer izdelujejo lepenko, je zaposlenih pri-

bližno 300 delavcev in v Prevaljah cca 2000 delavcev. Delo pri strojih poteka v 4 izmenah ne glede na dan ali je delavnik, nedelja ali praznik. Osnovna surovina za izdelavo papirja je les oziroma celuloza ter ves star papir. Prvi papirni stroj je pričel obratovati 1926. leta, na katerem so največ izdelovali ovojni papir. Temu se je 1939. leta pridružil še stroj, ki je ustvarjal lepenko, tako znano »dahpapo«, katere pa zaradi nerentabilnosti sedaj ni več v proizvodnem programu. Po osvoboditvi je bila ta tovarna, zaradi bližine meje, predvidena za rušenje in tako so del tovarne celo že porušili. Leta 1950 je s svojim novim – delavskim samoupravljanjem prispevalo k temu, da je tovarna ostala v Sladkem vrhu in so jo začeli obnavljati, kar je bilo porušeno. Leta 1960 je bil zabeležen nadaljnji razvoj z novim papirnim strojem za ovojni in higienski papir. Delavci v tej tovarni so si želeli še nadaljnega nenehnega napredka in novih proizvodov, ko od 1967 poznamo poleg toaletnih paketičev papirja še toaletni papir v rolcah. Sledil mu je še stroj za mehaki papir – serviete. 1973 se je pridružil še predzadnji in 1977. leta zadnji nov papirni stroj. Od tega leta se tovarna ni povečevala. Z zadnjimi stroji so lahko svoj proizvodni program higienskih papirjev še povečali. Poleg dosedanjega proizvodnega asortimana so pričeli izdelovati papirnate robčke, brisače, plenice, higienske vložke. Za ta higienski del proizvodnje papirja uporabljajo največ uvožene smrekove celuloze, ki jo dobivajo v glavnem iz Obirja na Avstrijski strani. Uporabljajo še celulozo iz topola in bukovega lesa iz tovarne v Krškem, ki jim v glavnem služi za drug proizvodni program.

Kljub temu, da ima tovarna le 7 strojev za izdelovanje papirja, je tovarna velika, saj samo 1 stroj zahteva ogromno prostora in vsemogočni naprav, da pride na koncu ven zaželeni izdelek, kar pa brez strokovnega in prizadevnega kadra ne bi uspeli. Proizvodnja papirja znaša cca 70.000 ton na leto in 55 ton ostale predelave. Samo šesti stroj izdela na dan 120 ton papirja. Precej njihove proizvodnje potuje preko meje, saj ugotavljajo, da brez izvoza ne bi mogli živeti, ker je njihova proizvodna oprema tudi v glavnem iz uvoza.

Precejšen del električne energije pridobijo samo z izkoriščanjem Mure, zavedajo pa se, da ta ni v zadostni meri izkoriščena. Ostale potrebe po energiji krijejo z mazutom.

Tudi v Palomi zaposlujejo precej ženske delovne sile in je to ena glavna točka, kjer je možna zaposlitev delovne sile v industriji iz bližnje in daljnje okolice. Osebni dohodki zaposlenih so zadovoljivi, niso pa blesteči, glede na vse delovne pogoje – ropot, 4-izmensko delo, prepih, vročina, smrad, nevarnost pri strojih... .

Naša pot se je približala ponovno izhodu delovne organizacije, vsega povedanega pa nismo uspeli slišati zaradi ropota in ostalih okoliščin. Močno opazna pa je bila še ena posebnost, ki je prisotna v tej tovarni. Na več mestih je bilo izredno veliko lastavičjih gnezd, kar daje tej tovarni še poseben čar. Zanimalo me je, če je ta množična prisotnost lastovk vplivala na njihov zaščitni znak. Odgovor ni bil pritrden, saj so si svoje »tri golobčke« izbrali

preko javnega natečaja. Vseeno pa mislim, da so na izbor vplivale tudi priljubljene lastovke, ki tam tako rade domujejo, ker vedo, da so njihova gnezda tam povsem varna. Še enkrat so se naše oči ozrle na te prijetne male domove ter se istočasno poslovili od prijaznih gostiteljev. Ura nas je prehitela in smo možnost obiska v njihovi trgovini zamudili.

Ponovno smo se zbrali v naših avtobusih in krenili proti zadnji postaji na hribček Kalvarije blizu Maribora. »Kalvarije« se človek običajno raje izogiba, morda je bilo naključje tudi v tem, da smo jo našli šele po tretjem poskusu. Vrh Kalvarije za nas ni bil slab, saj smo tam prijetno preživeli celo popoldne. Da je bilo tako prijetno, so poskrbeli v gostišču Anderlič z dobrim kosilom in poobedkom. Postrežba s pijačo pa je bila tako enkratna, saj nam je bil na voljo poln sod sladke rumene kapljice, ki smo si jo lahko sami natakali in se je ni nihče preveč branil, vse dotlej, ko je sod dobil drugačen, »bolj prazen« zven. Da je bilo razpoloženje še boljše, so poskrbeli pridni mladi muzikantje, moški spol pa je imel težko plesno popoldne, saj kakšen daljši oddih ni bil možen. Sončno popoldne so zamenjale težke in goste kaplje dežja, Svilanitova družčina plesalcev in plesalk se je preselila v notranje prostore, kjer je bilo za ples sicer manj prostora, se je pa zato bolj pogosto slišalo petje dobro razpoloženih izletnikov.

Kar prehitro je bilo objavljeno obvestilo, da prvi avtobus že odhaja nazaj proti Kamniku. Naključje je hotelo, da je bil »moj« avtobus tisti, ki je prvi krenil proti domu, zato se je spodobilo, da sem se od vesele družčine na hitro poslovila ter prisedla k svoji sopotnici. Vožnja nazaj je hitro minila, morda zaradi tega, ker ni bilo več vmesnih daljših postankov ali pa zato, ker me je vožnja precejšen del poti »prijetno uspavala«. Morda je bila ta »avtobusna uspavanka« prisotna še pri komu, vendar je nisem uspela registrirati. Nekaj sopotnic in sopotnikov je zapustilo avtobus že na njihovih postajah skozi Tuhinjsko dolino, nekaj pri Svilanitu, zadnji pa smo izstopili kar v Viatorjevih garažah.

Tudi ostala dva avtobusa z veselimi in prijetno utrujenimi popotniki sta kmalu za našim garažirala, vsi udeleženci iz leta pa odhiteli proti domu s prijetnimi občutki, ker smo preživeli sproščeni dan med sodelavci Svilanita.

Ves »sindikalni dan« je bil tako časovno zapolnjen, da nam udeležencem ni uspelo po pošti poslati naših Štajerskih pozdravov ostalim sodelavcem, ki so ostali doma, zato naj bo namesto teh pozdravov iskreno povabilo, da se prihodnje leto odpravimo vsi na to skupno potepanje.

Marinka Hribovšek

Pogovarjali smo se z Jankom Gedrihom, novim predsednikom Izvršnega sveta Skupščine občine Kamnik

POTREBEN BO PREDVSEM VELIK DELOVNI ELAN

– Katere značilnosti gospodarjenja opazate v prvem kvartalu letošnjega leta v občini Kamnik?

Uspešnost gospodarjenja v kamniški občini v prvem kvartalu letošnjega leta je glede na slovensko povprečje dobra, glede na same razmere v občini pa je zadovoljljiva. Opaža se rast fizične produktivnosti, nazadovanje izvoza, kar je odraz sistemskih ukrepov, zaskrbljujoča rast inflacije, kar je širši problem; ter porast osebnih dohodkov, ki v vseh delovnih sredinah ne sledi indeksom rasti dohodka. Izvršni svet je na področju delitve osebnih dohodkov sprejel pobudo, da morajo uskladiti rast osebnih dohodkov delovne organizacije: Biro Kamnik, Utok in Rudnik kaolina Črna. Vse ostale organizacije pa so bile opozorjene na dvig osebnih dohodkov v skladu z resolucijskimi izhodišči.

– Večji problemi, s katerimi se je že ukvarjala nova sestava izvršnega sveta?

Eden od večjih problemov, s katerimi se trenutno ukvarja izvršni svet, je problematika obstoja delovne organizacije Biro Kamnik, ki kadrovske ni več sposobna zagotoviti normalnega poteka upravljanja dela, za katerega je bila ustanovljena in pogodbeno tudi vezana. Veliko nalogo predstavlja vodenje aktivnosti za sprejem srednjeročnega načrta občine na osnovi temeljev plana, ki jih je potrdila občinska skupščina. Pereča je tudi problematika ekologije, posebej še problem odlaganja odpadkov, ker je potrebno dupliško jamo v nekaj mesecih zapreti; ni pa še rešeno vprašanje novega odlagališča. Problematični so predvsem odpadki Utokove delovne organizacije. Velik problem je na območju kamniške občine stanje cest. Izgledi za učinkovito reševanje takega stanja pa so relativno slabi. Problematika vzdrževanja cest je bila posredovana in uvrščena na dnevni red prve naslednje seje republiške skupščine. Problem vidimo predvsem v tem, da ima ceste v upravljanju Cestno podjetje Ljubljana, ki pokriva širše območje tako, da je prioriteta porabe cestnega dinarja določena po interesih širših od prostora občine. Izvršni svet bo vodil akcijo v smislu saniranja obstoječega cestnega fonda sekundarno pa v gradnjo novih cest. Pe-

Dolžnost predsednika izvršnega sveta Sob Kamnik je v novem mandatsnem obdobju nastopil Janko Gedrih, ki je po poklicu dipl. pravnik, z delovnimi izkušnjami na več področjih dela. Rojen je 27. novembra 1949 v Ljubljani, stanuje v Domžalah. Pred nastopom funkcije predsednika izvršnega sveta pa je bil zaposlen kot direktor splošno kadrovskega sektorja v DO Stol Kamnik. Predhodno pa v papirnici Količevo, kot vodja pravne službe. Delovne izkušnje je pridobil tudi kot član začasnega kolegijskega organa v delovni organizaciji Avtoservis Domžale. Opravljal pa je tudi funkcijo sekretarja skupščine občine Domžale in bil član izvršnega sveta Sob Domžale.

– Vaši občutki ob prevzemu funkcije?

Funkcijo predsednika izvršnega sveta sem sprejel predvsem z občutkom, da prevzemam težko zapleteno in odgovorno nalogo. Za uspešno opravljanje dela in reševanje problemov bo potreben velik delovni elan, seveda pa mislim, da bo uspešnost dela izvršnega sveta odvisna od angažiranosti in usklajenosti dela izvršnega sveta skupščine občine in vseh ostalih dejavnikov tako gospodarskih, kakor tudi družbeno-političnih v kamniški občini.

reč problem je tudi ohranitev Rudnika kaolina, katerega poslovanje je vezano predvsem na dogovor med SOZD Slovenija papir in rudnikom, predvsem v smislu dolgoročnega poslovnega sodelovanja.

– Po kakšnih smernicah bo izvršni svet uravnaval razvoj kamniške občine v naslednjem obdobju?

Izvršni svet bo v tem srednjeročnem obdobju posvetil skrb kadrovske regeneracije celotnih struktur vodilnih in strokovnih delavcev s pozornostjo mlademu strokovnemu kadru ter pritegnitvijo formiranih strokovnih kadrov z drugih območij.

Posebno skrb bo namenil razvoju drobnega gospodarstva, predvsem v prostorskem omogočanju širitve obrti; nadaljnji revitalizaciji mestnega jedra ter modernizaciji upravnih in pravosodnih organov. Mislim, da so bili dobri temelji razvoja postavljeni že v preteklem srednjeročnem obdobju tako, da nam bodo ti cilji dobro vodilo za delo izvršnega sveta.

– Investicije v naslednjem obdobju?

Vodilo pri izvajanju investicij v naslednjem obdobju bo sprejeto načelo za dokončanje pričtetih investicij, konkretno pa dokončanje gradnje nadaljnje faze zdravstvenega doma ter nadaljevanje revitalizacije starega mestnega jedra z ureditvijo specialnih trgovin in gostinskih lokalov. Predviden je tudi pristop k investiranju in izgradnji oskrbovalnega centra in popestritvi ponudbe potrošnikom. Vso podporo izvršnega sveta pa bodo imeli razvojni programi zasnovani na višjih stopnjah tehnologije (takšen program kot ga ima npr. delovna organizacija Zarja), ter vlaganja v preprečevanje nadaljnjega onesnaževanja okolja.

Najin razgovor je moral hitro h koncu, saj so predsednika že čakale in preganjale druge obveznosti, obljubil pa je, da se ob priliki dobimo na krajšem pogovoru v Svilanitu.

Alojz Jerman

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža Miroslava Lenarčiča se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem iz konfekcije in kontrole za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Posebno hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoča: žena Marija

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi mojega ljubelega moža se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem iz šivalnice za sočustvovanje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala tudi za denarno pomoč.

Metka Osolnik

Hvala tovarišica, za ljubezen, ki nam jo daješ

DOVOLJ SONCA ZA VSE

Starejša ženička na invalidskem vozičku zre v rdečo marjetico, ki ji jo je položil v naročje direktor Zavoda za usposabljanje invalidne mladine, nerodno pogleduje naokoli, si z dlanjo briše solzo, ki polzi proti cvetlici. Rdeča marjetica pa kar leži v starinem naročju in ji drhteča nežna roka dobro dè.

Utrinek med tisočimi, ki se mi je zapisal v misli tistega junijskega sobotnega dopoldneva, ko so se zbrali invalidi na XII. tradicionalnem srečanju gorenjske regije v šolskem centru Rudolfa Maistra v Kamniku. Blizu 500 jih je bilo, prišli so z vseh koncev Gorenjske: Kranja, Radovljice, Jesenic, Škofje Loke, Tržiča, Domžal in seveda tudi domačini – Kamničani niso manjkali.

Za vso to pisano množico veselih in nasmejanih ljudi je bil to prav gotovo srečen dan. Sreča jim je dobesedno sijala iz oči, ko so prislunili lepemu programu, namenjenemu predvsem njim. Kot grlice sta zapela moški in ženski pevski zbor Solidarnost, dijakinje gimnazije pa so nasmejale že tako složne glave, seveda pa so se nadvse imenitno odrezali gojenci Zavoda za usposabljanje invalidne mladine. Folklorna skupina, ki je program zaokrožila je prisotnim zaplesala na nekaj veselih viž in do konca pregnala še kakšno skrito bolečo ali žalostno misel.

Seveda bi ne smela pozabiti vzpodbudnih besed predsednika Društva invalidov Kamnik Vinka Miheliča (»našega Ceneta«), ki prisotne ni obremenjeval z vse znanimi družbenimi parolami o tem, kako naj bi družba skrbel za invalide. Ne, Cene je besede, namenjene množici ljudi v tistem skupnem prostoru šolskega centra oblikoval v želje – hrepenenje invalidov, da se za vsakega izmed njih poišče mesto pod soncem, ki naj bi jim sijalo čim topleje. In kako je že dejal o življenju invalidov? Nekako takole: »Življenje je vrtnica, ki ima veliko trnovih bodic. Invalidovo življenje je prav tako vrtnica, le bodic ima več.«

Sicer pa je Cene marsikaj povedal v svojem pozdravu prisotnim, ki so ob njegovih besedah raztegnili usta v nasmeh in v neizmerno hrepenenje, da bi se njegove želje vsaj malce uresničile. Najbolj prizadevni delavci društva in vsi, ki so z društvom, so prejeli prekrasne plakete. Naša kamniška Veronika in roki iztegajoči k soncu so osnovni simboli plakete, ki jo je prejela tudi naša delovna organizacija. Proslava, ki je trajala dve debeli uri, se je končala in verjeti nismo mogli, da se je urni kazalec nagibal že k dvanajsti uri.

Seveda pa je invalide čakalo še družabno srečanje. Dvorana se je spreminila v eno samo veliko mravljišče, roka je segala drugi v pozdrav, smeh, harmonika. Tako lepo in prisrčno je

Predstavniki društev iz vseh gorenjskih kotov: »Hvala Kamničani za prisrčen sprejem!«

Zaploskali smo prisrčnemu nastopu

Šopek naših na srečanju

bilo vse do 18. ure, ko je bilo srečanja za leto dni konec.

Naša Pestatorjeva Tilka je že nekaj let aktivna članica Društva invalidov Kamnik in je prav gotovo ena izmed tistih, ki so invalidom gorenjske regije pripravili tako lepo srečanje. Tilka se ob teh besedah skromno nasmehne, saj v svojem delu ne vidi kaj posebnega. Normalno se ji zdi, da se z vsemi močmi prizadeva pomagati predvsem tistim, ki so nemočni in težji invalidi. Ne more pozabiti novoletnih obiskov, ki so namenjeni predvsem tistim, ki so »privezani« na posteljo ali voziček. Kako se ti razveselijo slehernega obiska ter se jim tako skrajšajo osamljene ure. Prav tako Tilka ni pozabila pohvaliti Folklorno društvo Kamniška Bistrica. Vedno jim rada priskoči na pomoč, pa tudi sicer radi sodelujejo. Ena takšnih lepih pozornosti je bila organizacija koncerta prvo pomladno nedeljo, ko je bil mednarodni dan invalidov. Celotni izkupiček koncerta je bil namenjen blagajni Društva invalidov. Tilka še naprej prebira besede, da bi našla dovolj primerne za hvalo folklori. Ni še pozabila glasov vesele harmonike, ki so se zaslišali že pred leti v zgodnjem jutru na Kamniškem sedlu. Tja gor so se namreč podali invalidi na izlet, člani folklorne pa so jo še od prejšnjega dne, ko so nastopali v Kopru kar naravnost mahnili za njimi v gore.

Tilka je v najinem razgovoru povedala še marsikaj. Pohvalila je več ali manj vse Kamničane, ki so prispevali sredstva za organizacijo tega srečanja. Posebno pa so si to pohvalo prislužile delovne organizacije Stol, Ideja in Svičanit, ki so za srečanje prispevale spominke, ki so se znašli v domovih vseh udeležencev srečanja.

Tilkinim besedam so pritegnile še nekatere članice društva, naše sodelavke iz drobnih izdelkov. Vsem je bilo srečanje zelo všeč in želijo si veliko takih dni. Razočaranje in žalost pa jim zabrišejo vesel pogled v oče, ko z grenkobo razmišljajo o visokih normah na delu. Ne zdi se jim prav, da se starejšim delavcem dviga norma, še manj primerno pa se jim zdi delo po WF sistemu. Ena izmed njih še ni pozabila besed dr. Kirna: »Kam boste dali te garače, ko bodo stari?«

Delati leta in leta, pravzaprav vso delovno dobo na normo ni majhna stvar. Še celo železo se po letih in letih vrtenja obrabi, kako se vendar ne bi ljudje, pravijo delavke iz drobnih izdelkov.

A delo jih je priganjalo, ni bilo časa za tožbe, kajti ocene bi utegnile biti še manjše. Z nekako mešanimi občutki sem se poslovila od njih. Veseli spomini na neko srečanje so se mešali z grenkim vsakdanom.

A kaj, to je življenje. Sonce pa vendarle sije za vse in ga je za vse dovolj. V dani situaciji si ga je treba le vzeti!

Namesto športnih novic . . .

. . . NOVICI IN POL IZ ŽIVLJENJA ŠPORTNEGA VODJA

Kdo izmed nas ne pozna prikupnega in vedno nasmejanega Haseeba, vodje izmene v barvarni. Vsi, ki smo ga srečevali v prvih junijskih dneh, se bomo še dolgo spominjali njegovega še bolj širokega nasmeha, saj se nam je zdelo, da se mu iz ust blešči več kot 36 zob. Iz njegovih modrozelenih oči je žarel sij, kakršnega opazimo le v očeh matere, ki prvič s pogledom objame svoje dete. Za hip smo ustavili korak in ga povprašali: »Le od kod ti tak nasmeh in žar v očeh?«

Verjetno marsikdo izmed nas Haseebove sreče ne bo mogel razumeti, niti njegovih besed, ki so kot plaz privrele na dan: »Le kako naj ne bi bil vesel, saj sem po 36 letih postal državljan.«

Njegovi starši so bili pregnani iz domovine Palestine v Sirijo in tu se je rodil kot najmlajši sin 8-članske družine. Večini palestinskih družin, ki živijo v izgnanstvu, je edina pot v svet – študij. Tako so se tudi Haseebovi bratje drug za drugim odpravili na študij v tujino. Ko je zadnji brat prišel do kruha, je Haseeb ravno končal gimnazijo. In ker je v njihovi deželi običaj, da si v družini drug drugemu pomagajo, dokler zadnji član ni preskrbljen, je bila vsa skrb usmerjena v Haseeba. Študij v Ameriki je bil za njihovo družino predrag, zato so se odločili, da bo šolanje nadaljeval v Jugoslaviji. Vpisal se je na ljubljansko fakulteto za naravoslovje in tehnologijo – kemijska smer. V novem okolju se je moral prilagoditi novim običajem, kulturi in kar je najbolj pomembno – naučiti se našega jezika. Sprva si je pri študiju pomagal tako, da je iz materinega jezika prevajal v angleščino in potem v slovenščino. To naj bo v pouk vsem nam, ki se niti v materinem jeziku ne znamo pravilno izražati.

Bival je v podnajemniški sobici, kjer je bil prisiljen se naučiti vseh gospodinj-skih veščin, s katerimi še danes redno razveseljuje svojo ženo. Marsikateremu predstavniku moškega spola pri nas je ta navada precej tuja in podcenjujoča. V njem pa je še iz otroških let zakoreninjen spoštuječ odnos do žene, saj je pri njih žena steber družine. Ne samo, da skrbi za gospodinjstvo, vzgaja otroke, ampak tudi gospodari nad denarjem in možem, seveda za hišnimi vrati. To velja le v primeru, če žena ni zaposlena. V nasprotnem primeru pa si enakopravno delita

Haseeb s svojimi

vsa hišna opravila. Predragi možje, se boste kaj zamislili ob tem . . .

Pot ga je iz Ljubljane večkrat vodila pod prelepe obronke Kamniških planin na obisk – v začetku k prijatelju, potem pa vse večkrat k prijateljici, ki je kmalu postala njegova življenjska sopotnica. Kmalu zatem je prijokal na svet prvi otrok in mlada družinica se je znašla v denarnih težavah, saj je Haseeb še študiral. Takrat se je prvič srečal s Svilanitom, saj sta z ženo Jožico s priložnostnim delom – šivanjem kravat – skušala premostiti denarno stisko. Po enem letu je zasledil objavo naše delovne organizacije, da je prosto delovno mesto vodje izmene v barvarni, se prijavil in ob podpori takratnega tehničnega direktorja tov. Jenka bil tudi sprejet. Kljub temu, da je bil

Predragi možje, se boste kaj zamislili?

druge narodnosti, mu okolje ni nikoli dalo čutiti, da ni njihov. Prav zato se je tudi on vedno z marljivim in vestnim delom trudil, da bi tak sprejem opravičil in res ga je. Iz korenine, ki so pričele rasti že ob njegovem rojstvu, so končno našle svojo zemljo.

Haseeb je redno vzdrževal stike s svojimi brati, ki so ga obiskovali in se ravno tako kot on zaljubili v našo prelepo domovino. Želja, da bi jim tudi on vrnil obisk, se mu bo končno izpolnila 20. junija, ko ga bo jeklena ptica skupaj z najmlajšo hčerko pripeljala k svojim, kjer bo po dvanajstih letih ponovno objel svojo mater.

Hasib, želimo ti srečno pot tja in nazaj – v svojo domovino.

Mi-Ja
Ja-na

IN MEMORIAM IGNACU CIMPRIČU

Pripadla mi je ena izmed težkih nalog, da sem se poslovil od njega, čeprav bi mnogo raje sprejel naloge, da mu povem, kako smo in kako nadaljujemo njegovo delo v Svilanitu v enoti energetike in vzdrževanja, kjer je tudi on preživel 12 uspešnih let.

Rodil se je leta 1909 na Primorskem, kjer ni imel bogato obložene mize, niti ne možnosti za dobro zaposlitev. Zato ga je življenjska nuja vodila po raznih krajih Slovenije in Italije, vse dokler si ni ustvaril svoj dom v Smarci. Še dobro se spominjamo, kako nam je pripovedoval, kaj vse je doživljal med vojno in kakšno težko delo je opravljal na gradbišču hidroelektrarne in v solinah.

Ko sem se poslavljaj od njega in mu izrekel zahvalo v imenu Svilanita, ne bi bilo prav, če

ne bi isto storil v imenu Zveze energetikov, kjer je tudi vrsto let uspešno sodeloval. Povsod, kjerkoli je bil, je bil cenjen in spoštovan, ker je bil pošten in je vsako delo z veseljem opravljal.

Takšnega imamo v spominu delavci Svilanita, dinamičnega, nikoli utrujenega, prijetnega, preprostega, toda vedno odločnega zagovornika svojih dobrih idej.

Vsako slovo je težko, vsako izgubo spoštovanega in cenjenega sodelavca, soborca za razvoj dobrih odnosov občutimo kot rano, kot novo nastalo praznino. Hvala Nacetu za vse, kar je storil za Svilanit in za nas, njegove sodelavce. Njegovim domačim pa izrekam iskreno sožalje.

Nograšek Ivan

DA BI ZAPOLNILI LUKNJO

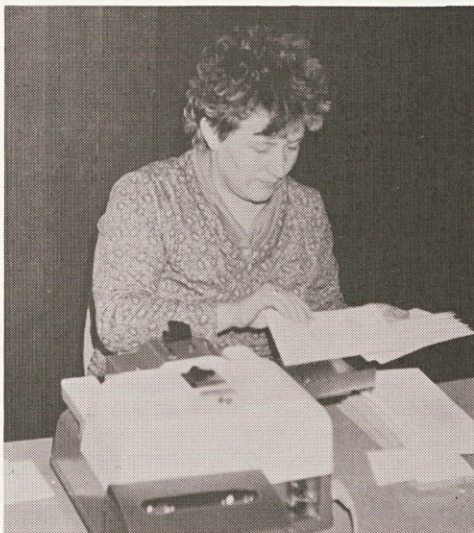
Ob vsaki pripravi gradiva za izdajo Kamniškega tekstilca poslušamo delavci splošno kadrovske službe stalno tarnanje glavnega in tehničnega urednika o pomanjkanju člankov. Tako je bilo tudi pri pripravi te številke in ker smo slučajno sodelavci glavnih dveh urednikov, smo menili, da bomo njuno jezo poskušali ohladiti s tem, da bomo prispevali en majhen članek in s tem zapolnili vsaj majhen delček časopisa. Tehničnemu uredniku so se ob teh besedah zasvetile oči in vsa navdušena je začela nagovarjati mene, naj kaj napišem. Pri tem sem se zamislila, kako težko je biti glavni ali tehnični urednik, če za svoje delo ne dobiš podpore oz. sodelovanje od ostalih delavcev, da ne omenim tistih, ki so za članek zadržani, pa ga ne napišejo. Kako zelo se mora truditi, prositi, groziti in uporabljati še razne druge »prijeme«, da dobi en članek. In če ji to ne uspe, se mora poslužiti že stare prakse, da tik pred zdajci sama napiše kar po več člankov, da tako zapolni praznino v časopisu. Ko z veseljem prebirate Kamniški tekstilec pri vratarju, se morda niti ne spomnite, koliko truda je naša Kika vložila v to številko in da njeni članki spet zapolnjujejo strani. Pa ne mislite, da jih piše zato, da bi dobila »honorar ali popularnost«, piše pač zato, ker drugi nočejo in če Tekstilec enkrat ne bi izšel, bi bila verjetno prva klicana na odgovornost.

Ker tudi v mojem primeru ta zadolžitev ni bila napovedana in sem jo »morala« napisati prav v zadnjem trenutku, ko so se članki že zbirali za korekturo, se nisem domislila kakšne izjemne novice, posegla sem kar po svojem domačem okolju, to je raznih zanimivostih v mesecu maju, ki so se dogajale v splošno kadrovske službi.

Najbolj zanimivo je bilo prvih štirinajst dni po prvomajskih praznikih, ko smo z varnostnim inženirjem na čelu ugotavljali prisotnost radioaktivnosti v posameznih živilih, ki so jih prinašali delavci. Naučili smo se rokovati z Geigerjevim števcem in se »šli« znanstvenike. Še nikoli nisem videla toliko lepe solate, jurčkov, redkvice, rabarbare in ostale zelenjave. Posebno radi smo zmerili domača jajca in ker jih prinašalec včasih zaradi delne radiacije ni odnesel, smo jih kar skuhalo in pojedli. Včasih je kakšen delavec želel, da smo s števcem merili prisotnost radiacije po raznih delih telesa, kot so roke, ščitnica, ušesa in celo trebuh, če od zaužite hrane morda kaj seva tudi navzven. Nekateri so zadevo jemali zelo resno, drugi manj in tudi sama sem si izposodila aparat in ga odnesla domov, da tudi svoj vrčiček preizkusim, koliko je strupen. Še predno sem začela meriti in sem s pripravo mahala po zraku, je števec poskakoval do 0,10, kar je kritično in ko sem ga približala razni zelenjavi na vrtu, je pokazalo manj kot v zraku. Ko sem z merjenjem končala, sem ugotovila, da so bile vhodne linije zaprte, ker sem jih pač pozabila odpreti in ko sem šla ponovno merit, stanje ni bilo nič drugačno kot prvič. Vse skupaj se mi je zdelo že malo noro in od tedaj nisem več merila hrane, jedli pa smo kot po navadi.

Drugi del meseca maja je minil v znamenju priprav in ureditev počitniških kapacitet tako prikolic, počitniških hišic od Lošinja do Istre in Velike planine. Predhodna ekipa

fantov iz delovne enote Vzdrževanje, je opravila težaška dela glede adaptacije in preureditve notranjosti počitniških objektov, nato pa je bilo treba vse objekte počistiti in pomiti. Tako smo delavci splošno kadrovske službe odšli dvakrat na Veliko planino, kjer smo pomili hišico od vrha do tal, zamenjali neuporabno posodo z novo,

Naša Polona je pa t'ko važna, kadar dela na novem frankirnem stroju

ostalo pa zdrgnili in očistili, prezračili odeje in blazine ter istočasno še urejali okolico hišice ter prekopal valovit teren, ga zravnali in zasejali s travo. Seveda pa vsa okolica še ni urejena in bo potrebna še ena akcija.

V prvih dneh junija je bilo treba pripraviti in dokončno opremiti še vse prikolic, ki so posejane ob jadranski obali. Tako so se 2. junija odpravili na pot s polnim kombijem robe (plinske bombe, nove odeje, baldahini, posoda) naš voznik kombija Andrej,

vzdrževalec Ivan, gospodar Stane ter Polona in Mojca. Stane je imel še posebno lep spomin na našo dotrajano »katrco«, ki se mu je na poti izneverila. Tako je omenjena ekipa spet naredila »generalno« v vseh desetih prikolicah od Umaga do Lošinja. Postavili so baldahine, priklopili plinske bombe in dotrajano posodo zamenjali z novo. Polona in Mojca sta si obrabili roke do kolen, da sta počistili in pomili prikolice, ki so bile tega ukrepa resnično potrebne. Veliko posode je bilo dotrajane in to v eni sami sezoni. Teflonske ponve so bile odrgnjene od rezanja in praskanja s priborom, čeprav so bile lani nabavljene nove in vemo, da se v teflonski ponvi lahko meša samo z leseno kuhalnico. Kljub slabemu vremenu in še slabšim pogojem bivanja, je vrla ekipa svoje delo opravila izredno vestno. Prikolice vas pričakujejo v vsej svoji lepoti in eleganci, da se boste kar najbolj prijetno počutili ob tako zaželenem počitku.

Crko na i pa je naredila še naša popularna »katrca«, ki jo vsi poznamo, saj v svoji barvi narave vsak dan stoji na tovarniškem dvorišču. Na poti od ene prikolice do druge je nekega dne odpovedala njena poslušnost in se maščevala, ker se nihče ne zmeni zanjo drugače, kot da jo samo izrablja. Tako je vsa ekipa namenila 4 ure pozornosti le njej in to v najhujšem nalu, fantje so jo popravljali, dekleta pa so nad njimi držale dežnike. Če ta avtomobil ne bi bil znamke R-4, se verjetno ne bi tako dolgo vozili z njim, tako pa vsa čast tovarni IMV Novo mesto, ki dela tako vzdržljive avtomobile, da po petletni vožnji, ob menjavi sto in sto soferjev brez posebne nege in pozornosti še vedno opravlja svojo dolžnost. Izneverila se je samo letos na morju, ker si je verjetno tudi sama zaželela malo počitka in da bi jo kdaj nadomeščal kakšen drug avto. Zato njeno opozorilo vzemimo resno in predlagajmo organom upravljanja nakup novega avtomobila za potrebe delovne organizacije.

Pa lep počitniški pozdrav!

Joži Šuštar

IN MEMORIAM VILKU VRTAČNIKU

Nikoli več se Vilko Vrtačnik ne bo veselo in prijazno nasmehnil svojim sodelavcem. Nikoli več Vilko ne bo kritično in pošeno segel v besedo na tem ali onem delovnem razgovoru. In nikoli več ne bo Vilko zapeljal svojega delovnega konjička – viličarja med tisoče in tisoče navitkov v previjalnici. Nikoli več: beseda, ki tako dokončno in neprijazno odmeva med nami.

Čeprav nam sega do srca, ne moremo dojeti, da našega dolgoletnega sodelavca Vilka Vrtačnika zares ne bo nikoli več med nas.

Čeprav je Vilku življenje prineslo tudi prenekatero grenko urico, ga je imel rad. Poneslo ga je v tuj svet, kjer je okusil vso grenkobo in mačehovstvo tujine. Spoznal je izkoriščanje človeka in nevrednost tujca in spoznal je

tudi, da je domovina prva in edina, v kateri je človek – človek. In nikoli ni pozabil, da je človek svoboden le – doma.

Zato je Vilku vrnitev iz tuje zemlje, Avstralije, vlila novih spoznanj in moči, ki jih je od leta 1964 delil z nami. Tistega leta se je Vilko namreč zaposlil v Svilanitu kot transportni delavec. Zaradi pridnih rok, vestnega odnosa do dela ter pristnih delovnih in tovariških odnosov pa je Vilko kmalu napredoval do predelavca pri navijalnem stroju. Za mesec dni in pol je celo sedel v šolske klopi in se v Lito-stroju izučil za voznika viličarja. Tako je Vilko leta 1970 postal dispečer preje in kasneje še medfazni skladiščnik.

Zaradi poštenega in kritičnega pogleda na svet je Vilko nemalokrat vplival na odločitve sveta enote tkalnice, katerega član je bil dve mandatni obdobji, bil pa je tudi član DS DO.

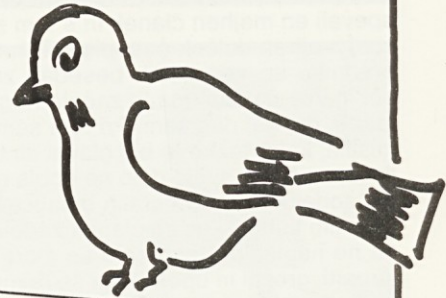
Za njegovo delo in aktivnost smo Vilku že leta 1982 podelili na predlog sodelavcev DE tkalnice oktobrsko nagrado.

Vilko je ostal na sredini delovne poti. Ničkoli-ko ton preje je Vilko že prevzel in ničkoliko bi je še moral, pa je bolezen neusmiljeno pretrgala njegov delovni in življenjski korak.

Nikoli več ga ne bomo zagledali med pisano paleto navitkov, ki jih je njegov prijazen nasmehek naredil še bolj žive. In to nas tako zelo boli in žalosti.

BODICA

Mrežice pa ni in ni . . .

Smo si novo hišico zgradili,
vso upravo, svilo vanjo preselili
in se z njimi lepih, svetlih časov veselili.

Glas o sreči šel je v širni svet,
tja do opevanih Benetk,
kjer se kljunčka ves golobji svet.

So golobčki brž sklenili,
da se bodo preselili,
v Svilanitu nastanili
in se tam naprej ljubili.

Smo se srčno jih razveselili,
hrane brž jim na poličke natrosili
in ljubezen z njimi smo delili.

Svetli časi so nas zapustili,
ko golobčki so sklenili,
da za lulat, kakat kar poličke naše bodo porabili.
So tako se domenili
in čez noč so našo hišico kot novoletno jelko okrasili.

»Ojej, ojej, golobčki mili
kaj vi ste nam storili,
še nismo mi tako zmenili,
da na poličke kakat boste vi hodili.«

Smo glavce bistre vkup staknili,
na seji delavskega sveta Svile smo sklenili,
da bomo mrežice napravili
in proč golobčke spravili.

Mrežice pa ni in ni . . .

Golobčki zdaj že niso več sami,
si prijatle nove pridobili,
veselico na poličkah priredili.

Muhe zelene, črvičke zavaljene
in še drug mrčes,
vabijo vsak dan na ples.

Mrežice pa ni in ni . . .

V obupu smo sklenili,
da bomo pleničke v Tosami kupili,
golobje ritke vanje zavili
in tako sklep delavskega sveta brž rešili . . .

Mrežice pa ni in ni . . .

JA-KI
NA-KI

ZAPISNIK

o 11. redni seji delavskega sveta TOZD SVILA, ki je bila v torek, dne
11.6.1985 s pričetkom ob 7.00 uri v sejni sobi delovne organizacije.

Prisotni: Mlakar Marija - predsednik, Krapež Nataša, Resnik Kati,
Rozmanič Angela, Sternad Milka.

Povabljeni prisotni: direktor DO, direktor TOZD Svila Novak Marjan,
Stankovič Brane, Wiegele Bogo, Kozole Helena, Cafuta Anton,
Sitar Marija, Maletič Jana.

Ad. 7 - razno

Na seji je bilo postavljeno tudi vprašanje, kdaj bo izvršena montaža mreže
nad oknom kolekcionerke, zaradi dohoda golobov v nadstrešje in v zvezi s
tem stalnega onesnaževanja okna.

Tov. Zobavnik je odgovoril, da je bila izvedba te naloge zaradi preobilice dela
nekoliko zakasnjena, sigurno pa se bo to delo izvedlo v tem mesecu.

S tem je bil dnevni red izčrpan in seja zaključena ob 9.20 uri.

Zapisnikar:
Joži Suštar

Predsednik DS TOZD Svila:
Mlakar Marija

M. Mlakar

»SVILANIT«
KAMNIK
TOZD SVILA

Naročilnica št. 8/85
Vedzrenokm enoti

Kamnik, dne 17. 4. 1985

Naslov: _____ z dne _____ Naziv blaga _____

Št. naročilnice	Količina	Merska enota	Naziv blaga
			IZDELAVA ZAŠČITNIH MREŽ (PRI IPSILON
			STREHI NA ZAPADNI STRANI STREHE
			STAVBE TOZD SVILA)

[Signature]

Pisali so o nas...

DELO V ŠPORT

Ponedeljek, 30. junija 1986

Svilanitovke srečno spet doma, polne lepih vtisov

KAMNIK – Skupina zagnanih Svilanitovih kolesark, skupno 12, in mehanik Franc Židan so se minulo soboto srečno vrnile s tretje, 600 km dolge petdnevne kolesarske ture k našim rojakom, zamejcem na Koroškem in Tržaškem. Pot jih je vodila čez Dravograd v Celovec, kjer so se srečale med drugim s predsednikom Slovenske športne zveze na Koroškem Danilom Prušnikom, v slovenski gostilni Pri Joklnu pa so bile gostje na imenitno uspelem literarnem večeru. Prek Bovca so vrle Svilanitovke kolesarile nato do Čedad, v Bazovici so se srečale tudi s pevci tržaškega partizanskega pevskega zbora, nepozabno pa je bilo tudi tradicionalno srečanje s Slovenci v Lonjeru. Čez Lipico so se kolesarke vrnile na Titov trg v Kamniku, kjer jih je dočakalo veliko Kamničanov. »Z najlepšimi vtisi smo se srečno vrnile z obiska pri rojakih na Koroškem in Tržaškem,« je v enem stavku strnila lepa, nova nepozabna doživetja s slikovite poti v imenu vseh Ivana Skamen.

H. Ū.

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta se od srca zahvaljujem vsem sodelavcem iz TOZD Svila in Konfekcije frotirja za darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala tudi za izrečeno sožalje.

Ljudmila Kuhar
Slavka Burja

Bodica

Kdaj kolesarnica!?

Že mesec in več si delavci Svilanita, ki se vozijo s kolesi, iščejo mesto za svoje jeklene konjičke v napol podrti kolesarnici. Ob deževnem vremenu marsikdo ne more spraviti kolesa pod streho. Da pa kolo ne bi ostalo na dežju, si pač vsak poišče najboljšo rešitev. Tako imamo kolesa na mestih, kamor ne sodijo. Večina jih naslanja na zgradbo svile, od kolesarnice pa do skladišča. S tem poškodujejo zunanji omet, kvarijo pa tudi izgled upravne stavbe.

Zato se mnogi sprašujemo, kdaj bomo dobili novo kolesarnico na parkirnem prostoru za tovarno. S tem pa bi tudi razbremenili izhod iz delovne organizacije, saj se sedaj ob zaključku delavnika prerivamo tako pešci kot kolesarji skozi ozki prehod pri vratarju. Z novo kolesarnico pa bi bila gneča pri izhodu mnogo manjša. Sprašujemo se, ali je res toliko dela s postavitvijo nove kolesarnice, ali pa so odpovedali tisti, ki bi to delo morali opraviti. Potreba po kolesarnici je v teh poletnih dneh še mnogo večja, saj se veliko naših delavcev vozi s kolesi na delo in z dela. Prenekateri ob koncu delovnega časa žalostno gledajo svoje kolo, kateremu je vroče dopoldansko sonce izpraznilo zračnico, ko je stalo na nepokri-

»Okras« svilarske zgradbe

tem delu stare kolesarnice. Zato, da se ne bi le preveč jezili, je skrajni čas, da se začeto delo dokonča.

Mejač Drago

ISKRICA

Svilanit smo ozaljšali

Pred tedni so delavci Arboretuma iz Volčjega potoka pričeli urejati park pred upravnim poslopjem Svilanita. Najprej so do dobra počistili prostor, navozili zemljo, jo lepo poravnali in pričeli z nasajanjem okrasnega grmičja.

Že pred tem so naši delavci v park postavili simbol delovne organizacije »stari tkalski stroj«. Sedaj se že vidi, kako prav smo se odločili, da smo si zamislili park pred delovno organizacijo. Ko gledam obiskovalce, ki prihajajo v našo delovno organizacijo, se marsikateri že pred vstopom v tovarno zazre v park in odide na ogled stroja. Ta park govori o našem odnosu do lepšega okolja naše delovne organizacije.

Mejač Dragan

PRVOMAJSKO DOPOLDNE

Dobitniki
srebrnih
znakov
sindikata

To smo pa mi, smo v Bistrico prišli,
da bi na srečanju delavcev bili . . .

Le pogledite ju,
ta star in ta nov
predsednik
s priznanjem

Nekateri so se podprli . . .

Na stotine in stotine nas je bilo

Seveda bomo drugo leto
spet prišli

